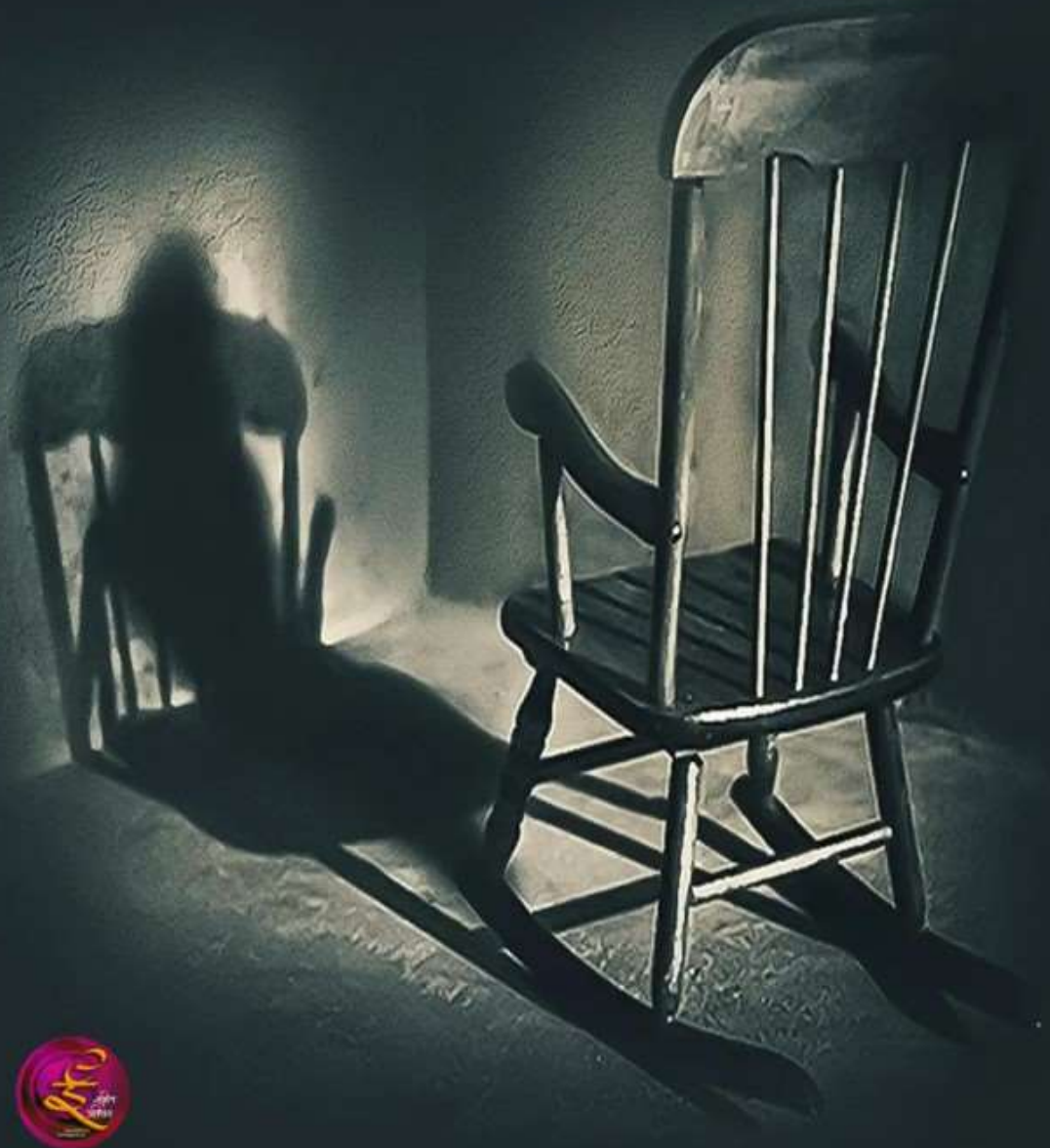

भुताटकी

डॉ. श्रेणिक सरडे

भुताटकी

(भयकथा)

डॉ. श्रेणिक सरडे

ई साहित्य प्रतिष्ठान

भुताटकी

डॉ. श्रेणिक सरडे

मु. पो. : कवठे पिराण,

ता. मिरज, जि. सांगली – ४१६४१७

मोबाईल क्रमांक : ९०११४६४८३८

ई मेल- shreniks2k21@gmail.com

या पुस्तकातील लेखनाचे सर्व हक्क लेखकाकडे सुरक्षित असून पुस्तकाचे किंवा त्यातील अंशाचे पुनर्मुद्रण वा नाट्य, चित्रपट किंवा इतर रूपांतर करण्यासाठी लेखकाची परवानगी घेणे आवश्यक आहे तसे न केल्यास कायदेशीर कारवाई होऊ शकते.

This declaration is as per the Copyright Act 1957 read with Sections 43 and 66 of the IT Act 2000. Copyright protection in India is available for any literary, dramatic, musical, sound recording and artistic work. The Copyright Act 1957 provides for registration of such works. Although an author's copyright in a work is recognised even without registration. Infringement of copyright entitles the owner to remedies of injunction, damages and accounts.

प्रकाशक: ई साहित्य प्रतिष्ठान

www.esahity.com

esahity@gmail.com

Whatsapp- 9987737237

(विनामूल्य पुस्तके मिळण्यासाठी आपले नाव व गाव कळवा)

प्रकाशन: २२ डिसेंबर २०२५

©esahity Pratishthan®2025

- विनामूल्य वितरणासाठी उपलब्ध.
- आपले वाचून झाल्यावर आपण हे फ़ॉरवर्ड करू शकता.

हे ई पुस्तक वेबसाईटवर ठेवण्यापूर्वी किंवा वाचनाव्यतिरिक्त कोणताही वापर करण्यापूर्वी ई-साहित्य प्रतिष्ठानची परवानगी घेणे आवश्यक आहे.

लेखक परिचय : -

मी डॉ. श्रेणिक सुरेश सरडे आहे. मी इलेक्ट्रॉनिक्स अभियांत्रिकीमध्ये पीएच.डी. पदवी सन २०२४ मध्ये पूर्ण केली आहे. मी गेल्या १७ वर्षांपासून अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्राध्यापक म्हणून कार्यरत

आहे. ई-साहित्य प्रकाशन, पुणे येथे माझी भयाण रात्र, जैन धर्म, जैन धर्म – १, जैन दर्शन – १, जैन दर्शन – २, जैन दर्शन – ३, जैन दर्शन – ४ आणि अरिहंत पुस्तके प्रकाशित झाली आहेत.

मानवी जीवनात अलौकिक घटना, रहस्यमय अनुभव आणि भूताटकीच्या कथा यांना नेहमीच एक वेगळं आकर्षण राहिलं आहे. माणूस जरी विज्ञानाच्या प्रकाशात पुढे गेला असला, तरी त्याच्या मनाच्या एका कोपऱ्यात भीती, गूढता आणि अंधश्रद्धेचं जग आजही जिवंत आहे. अशाच भावविश्वाला स्पर्श करणारे “भूताटकी” हे पुस्तक वाचकांना अंगावर शहारे आणणाऱ्या आणि विचार करायला लावणाऱ्या कथा सादर करते. प्रत्येक कथेत भीतीसोबतच एक गूढता, वातावरणनिर्मिती आणि मानवी भावनांचा संगम दिसतो. काही कथा मनात थरार निर्माण करतात, तर काही कथा वास्तव आणि कल्पनेच्या सीमारेषा पुसतात. लेखकाने शब्दांच्या जादूने वाचकांना भीतीच्या जगात ओढून नेलं आहे, पण त्याचवेळी त्या कथांमागे असलेलं सामाजिक किंवा मानसिक वास्तवही सूचित केलं आहे.

“भूताटकी” हे पुस्तक केवळ भूतांच्या गोष्टींचं संकलन नसून — ते मानवी मनातील भीती, कुतूहल आणि श्रद्धा-अंधश्रद्धेच्या संघर्षाचं जिवंत चित्रण आहे. म्हणूनच या कथा वाचताना अंगावर काटा येतो, पण मन विचारांच्या खोल गर्तेतही जातं.

डॉ. श्रेणिक सुरेश सरडे

मु. पो. : कवठे पिराण,

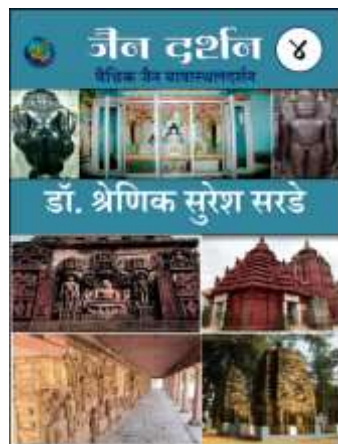
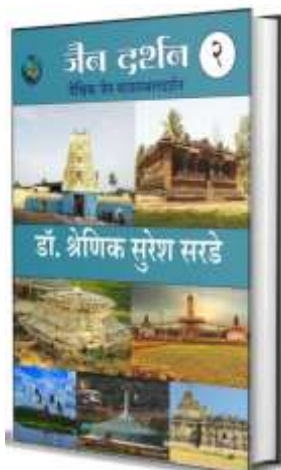
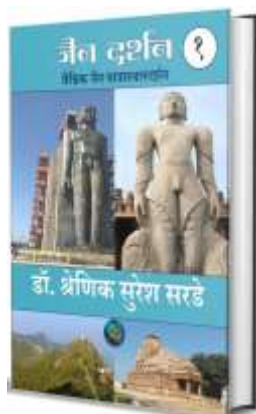
ता. मिरज, जि. सांगली – ४१६४१७

मोबाईल क्रमांक : ९०११४६४८३८

माझी फॅमिली

माझी प्रकाशित पुस्तके

१) रात्रीची सावली

विदर्भाच्या पश्चिम भागात, डोंगररांगा व दाट जंगलांच्या कडेला एक लहानसं खेडं वसलं होतं – **रुईगाव**. जवळपास पंधराशे लोकसंख्या असलेलं हे गाव चारही बाजूंनी शेतीने वेढलेलं होतं. गावातून थोडं लांब गेलं की नदी, तिच्या काठावरची झाडी, आणि पलीकडे डोंगर उभे राहिलेले. दुपारी उन्हां तापली की गावकरी झाडाखाली बसून गप्पा मारायचे, तर रात्री गाव चटईवर चंद्रप्रकाशात उजळून निघायचं.

गावकरी साधं, श्रमप्रधान जीवन जगायचे. पिकं काढायची, बैलजोडी हाकायची, संध्याकाळी गावच्या चौकात भजन-कीर्तन व्हायचं. सगळं काही शांत, साधं, निर्व्याज. पण गावाच्या उत्तरेकडे, टोकाला, दाट झाडीत दडलेला **एक वाडा** मात्र गावकऱ्यांच्या आयुष्याला कायम भीतीचं सावट देत होता.

तो वाडा बांधण्यात आला होता जवळपास शंभर वर्षांपूर्वी. गावातील सर्वात श्रीमंत सावकार – **धरमण्णा जोशी** – याने हा वाडा बांधला होता. उंच दगडी भिंती, लाकडी दरवाजे, अंगणाच्या मध्यभागी मोठी विहीर, अंगणाभोवती ओसरी आणि खोल्या, वरच्या मजल्यावर प्रशस्त हॉल... असा तो थाटमाटाचा वाडा.

धरमण्णा सावकार गावात मोठ्या थाटाने वावरायचा. त्याचे कपडे नेहमी शुभ्र पांढरे, डोक्यावर सोनेरी किनारीची फेटा, हातात रुद्राक्षाची माळ. गावातल्या बऱ्याच शेतकऱ्यांनी त्याच्याकडून पैसे उचललेले. कुणी कर्ज परत केलं नाही तर सावकार घर-जमीन ताब्यात घेत असे.

पण लोकांना तो क्रूर वाटला तरी त्याच्या घरात मात्र नेहमीच थाटमाट, पाहुण्यांची वर्दळ, संगीत-नृत्याचे कार्यक्रम, दारू-मेजवानी सुरू असायची. त्यामुळे तो वाडा त्या काळात गावाचा मानाचा दागिना मानला जायचा.

धरमण्णा सावकाराची पत्नी – गौरीबाई – मात्र अगदी उलट स्वभावाची होती. गौरीबाई गोड बोलणारी, करुणामयी आणि गावकऱ्यांशी आपुलकीने वागणारी.

कुणा गरीब बाईच्या घरी मूल झालं की ती स्वतः भेटवस्तू द्यायची.

कुणी भुकेला आला तर आपल्या हाताने जेवण वाढून द्यायची.

गावातल्या मुलींना ती चांदीचे पेंजण, काचेच्या बांगड्या देऊन आनंदी करायची.

म्हणून सावकाराच्या क्रूर स्वभावाबद्दल गावकरी जरी कुजबुजत असले तरी गौरीबाईचा गावात खूप सन्मान होता.

गौरीबाईचा मृत्यू हा गावातल्या सर्वांत गूढ घटनांपैकी एक होता. एके रात्री वाड्यातून अचानक किंचाळण्याचा आवाज आला. लोक धावत आले, पण दरवाजे घट्ट बंद होते. सकाळी मात्र धक्कादायक दृश्य दिसलं – वाड्याच्या मध्यभागी असलेल्या विहिरीत गौरीबाईचा मृतदेह तरंगताना सापडला.

तिच्या गळ्यावर लालसर व्रण होते, केस विस्कटलेले, डोळे भयभीत उघडेच राहिलेले. गावकऱ्यांनी विचारलं – “ही आत्महत्या आहे की खून?” पण सावकाराने कुणालाही काही विचारू दिलं नाही. थोड्या दिवसांत त्याने वाडा बंद केला आणि शहरात जाऊन राहायला लागला.

गौरीबाईच्या मृत्यूनंतर वाड्यात अजब-अजब घटना घडू लागल्या. रात्री विहिरीतून बाईच्या हसण्याचा आवाज येई. रिकाम्या अंगणात पावलांचे ठसे

दिसायचे. कुणी वाड्याजवळ गेला तर त्याला स्त्रीचा कुजबुजलेला आवाज ऐकू येई – “माझं सत्य कुणाला कळलं नाही...”

काही वेळा गावकऱ्यांना अंगणात पांढऱ्या साडीतील बाईची सावली दिसे. चेहरा मात्र कधीच दिसत नसे – तो फक्त काळाकुट्ट शून्यासारखा भासत असे.

गावात हळूहळू अफवा पसरल्या –

“गौरीबाईचा आत्मा अजूनही त्या वाड्यात भटकतोय. तिचा मृत्यू अपघात नव्हे... खून होता!”

गावकऱ्यांनी त्या वाड्याकडे जाणं पूर्णपणे बंद केलं. सूर्य मावळला की त्या भागात पाऊल टाकायला कुणी धजावत नसे.

काळ लोटत गेला. वाडा मोडकळीस येऊ लागला.

भिंतींवर शेवाळं पसरलं, लाकडी दरवाजे कुजून किणकिणू लागले, छताच्या कडांवर वटवाघळं लटकू लागली. दिवसा देखील आत गेलं की काळोख, दाट ओलसर वास, आणि थंड झुळूक अंगावर येई.

गावकरी म्हणू लागले – “रात्री कुणी तिथे गेला तर परत जिवंत येत नाही.” पण नेमकं काय होतं, हे मात्र कुणालाच कधी कळलं नाही.

रईगावात रमेश हा नावाजलेला तरुण होता. वयाने पंचविशीचा, उंचपुरा, धडधाकट, ताठ मानेने चालणारा. बालपणापासूनच तो थोडा उर्मट आणि धाडसी होता. गावातल्या इतर मुलांना झाडावर चढायला भीती वाटली तर रमेश वर जाऊन चिमण्यांची पिल्लं खाली आणायचा. रात्री स्मशानाजवळून जाणं कोणाला शक्य नसे,

पण रमेश मात्र मुद्दाम तिथे जाऊन शिटी वाजवत यायचा.

त्याच्या आईला नेहमी काळजी वाटायची. ती म्हणायची –

“बाळा, एवढं धाडस चांगलं नाही. सगळीकडे धोका असतो. पाय जमिनीवर ठेवून चाल.” पण रमेश तिचं बोलणं हसून उडवून द्यायचा – “आई, भीती हा फक्त मनाचा भास आहे. ज्याला स्वतःवर विश्वास आहे, त्याला काहीच होऊ शकत नाही.”

शाळेत असतानाच रमेश खोडकर म्हणून ओळखला जायचा.

शिक्षकांनी विचारलेला प्रश्न नीट सांगितला नाही तरी तो आत्मविश्वासाने उलट प्रश्न विचारायचा.

खेळांमध्ये तो नेहमी पुढे. कुस्ती असो, क्रिकेट असो, धावण्याच्या शर्यती असोत – रमेशला हरवणं कठीणच होतं.

पण त्याच्यासोबत एक गोष्ट होती – त्याचा **उर्मटपणा**. एखाद्याने “हे शक्य नाही” म्हटलं की रमेश जिवाच्या आकांताने ते करून दाखवायचा.

याच स्वभावामुळे गावातल्या तरुणांमध्ये तो लोकप्रिय झाला. लोक त्याला “धाडसी रमेश” किंवा “दादा” म्हणून हाक मारायचे.

रमेशच्या भोवती नेहमी मित्रमंडळींची फौज असायची – सुरेश, गण्या, संतोष, भिक्या असे चार-पाच जिवलग मित्र त्याच्यासोबत होते. संध्याकाळी गावाच्या चौकात ते सारे मिळून बसायचे, गप्पा मारायचे, कोणाच्या तरी शेतातली कडधान्यं चोरून भाजून खायचे.

गावात कुणाला काही काम असेल – जड ओझं उचलणं, झाडावरून पडलेली जनावरं बाहेर काढणं – तर पहिलं नाव घ्यायचे ते रमेशचं.

“रमेश आला की काम होतंच.” त्यामुळे गावकऱ्यांचा त्याच्यावर विश्वास होता, पण त्याच्यासोबत थोडीशी भीतीही. कारण कधी त्याचा उर्मटपणा उलट गावकऱ्यांच्या डोक्यावर संकट आणेल की काय, ही धास्ती सगळ्यांना होती.

गावकरी अंधश्रद्धाळू होते. रात्री कावळा ओरडला तर अपशकुन, कुत्रा हुंकारला तर भूत जवळ आहे, विहिरीत पाणी दिसलं नाही तर अपाय – अशा अनेक गोष्टींवर त्यांचा विश्वास होता.

पण रमेश मात्र उलट विचार करायचा. तो म्हणायचा –

“भूतं वगैरे काही नसतात. हे सगळं माणसाच्या भीतीमुळे वाटतं. जरा मन मजबूत ठेवलं तर कुठलंही भूत पळून जाईल.”

गावात जेव्हा वाड्याच्या गोष्टी काढल्या जायच्या तेव्हा रमेश मोठ्याने हसत म्हणायचा – “अरे, त्या वाड्यातली बाई म्हणजे तुमच्या मनाचा खेळ आहे. मला पैज लावा, मी जाऊन तिथे रात्रभर झोपून येईन. काही झालं तर मी हार मानतो.” गावकऱ्यांना त्याचा हा आत्मविश्वास कधी धाडसासारखा वाटे, तर कधी मूर्खपणासारखा.

एकदा रात्री गावात चौकात सगळे तरुण बसले होते. दिवसभराच्या गप्पा संपून शेवटी विषय निघाला – मोडकळीस आलेल्या वाड्याचा. गण्या म्हणाला –

“काल मी रात्री त्या बाजूला गेलो होतो. विहिरीतून बाईच्या रडण्याचा आवाज आला. अंगावर काटा उभा राहिला.” सुरेश म्हणाला – “माझ्या काकाने सांगितलं, अंगणात पांढऱ्या साडीतील बाई फिरताना दिसली.” हे ऐकताच रमेश मोठ्याने हसला – “तुम्ही सगळे घाबरट! हे काहीच खरं नाही. मी उद्या त्या वाड्यात जाऊन झोपतो. पाहू काय होतं ते.”

सगळे मित्र दचकले. संतोष म्हणाला – “अरे वेड्या! आतापर्यंत कुणी तिथे जाऊन जिवंत आलंय का?” रमेश खांदे उडवत म्हणाला – “मी येईन. तुम्ही पैज लावा. हजार रुपये आणि एक बाटली दारू माझ्या हातात ठेवा. मी वाड्यात रात्री झोपून सकाळी परत आलो की सगळं माझं.”

रमेशच्या या घोषणेने गावभर खळबळ उडाली. दुसऱ्या दिवशी चहाटळ लोक चौकात जमले. “खरंच का तो जाणार?” “जाईल, पण परत येईल का?” “तो उगीच दादागिरी दाखवतोय. आत्म्याशी खेळ करायचं नाही.” जुन्या लोकांनी त्याला

समजवायचा प्रयत्न केला – “बाळा, पैशापेक्षा जीव मौल्यवान असतो. त्या वाड्याचा दरवाजा ओलांडू नकोस.” पण रमेश ठाम होता. तो म्हणाला – “माझं आयुष्य भीतीशिवाय जगायचं आहे. सत्य कळलं पाहिजे. जर खरंच भूत असेल तर मीच सामोरं जाईन.”

गावकरी दचकल्यागत त्याच्याकडे पाहत राहिले. कुणाला त्याचं धाडस अभिमानासारखं वाटलं, तर कुणाला त्याचा उर्मटपणा वेडेपणासारखा वाटला. पैज ठरल्यापासून संपूर्ण गावात उत्सुकता पसरली होती. चौकात, विहिरीजवळ, शेतात – जिकडे तिकडे एकच चर्चा – “आज रमेश वाड्यात जाणार.”

संध्याकाळी सूर्य मावळताच लोक वाड्याकडे जाणाऱ्या रस्त्यावर जमले. रस्ता झुडपांनी भरलेला, काटेरी झाडांनी व्यापलेला. त्याच्या शेवटी दिसत होता तो मोडकळीस आलेला वाडा – जणू

रात्रीच्या अंधारात एखादा राक्षस उभा आहे.

रमेश मात्र आत्मविश्वासाने तयारी करत होता.

तो म्हणाला – “दिवा, चटई, लायटर, आणि थोडं अन्न – एवढंच पुरेसं आहे. बाकी काही नको.” मित्र सुरेशने थरथरत विचारलं – “अरे, तुला खरंच भीती नाही वाटत?” रमेश हसला – “भीती ही मनाची निर्मिती आहे. मी आलो की उद्या सकाळी हसत येईन.”

रात्र झाली. गावकऱ्यांनी दुरून पाहतच रमेशला वाड्याच्या उंबरठ्यावर सोडलं. वाड्याचा लोखंडी दरवाजा अर्धवट उघडा होता. गंजलेल्या कडी-कुलुपाचा किरकिरा आवाज दुरूनही ऐकू येत होता. आत पाऊल टाकताच जमिनीवरच्या कोरड्या पानांचा आवाज झाला. हवेवर गंध होता – शिळ्या धुराचा, बुरशीचा, आणि एखाद्या जुन्या स्मशानासारखा गूढ वास. छपराच्या कडांवर वटवाघळं उलटी लटकलेली. त्यांच्या पंखांची हालचाल होताच आत अंधार गडद वाटू लागला.

रमेशने धैर्याने श्वास घेतला आणि मनाशी म्हटले – “हे सगळं फक्त दिसण्याचा खेळ आहे. मला घाबरायचं नाही.” वाड्यात अनेक खोली होत्या. काही दरवाजे अर्धवट उघडे, काही घट्ट बंद. भिंतीवर लावलेली जुन्या काळाची चित्रं धुळीने काळपट झाली होती. एक चित्र मात्र स्पष्ट दिसत होतं – सावकाराची पत्नी. तिच्या डोळ्यांत एक विचित्र वेदना होती, जणू ती चित्रातूनच बाहेर पडून बोलणार होती.

रमेश थोडा थांबला. त्याने दिवा पेटवला आणि चित्राकडे पाहत स्वतःशीच म्हणाला – “तुझ्या गोष्टींचं सत्य आज मला कळणार.”

खोल्या पाहता पाहता तो शेवटी मोठ्या अंगणात पोहोचला. तिथेच विहीर होती – जिथे सावकाराची पत्नी मृत अवस्थेत सापडली होती. पाणी काळं, शांत. पण त्यात कुठेतरी हालचाल जाणवत होती. रमेशने चटई टाकली आणि दिवा लावून बसला. सुरुवातीला सगळं शांत होतं. फक्त वाऱ्यामुळे दारं आपटत होती. पण थोड्याच वेळात विचित्र आवाज ऐकू येऊ लागले.

कुठेतरी बांगड्या खणखणल्यासारखा नाद.

अंगणात पैजणांच्या हलक्या टाळ्या.

विहिरीकडून येणारे हुंकार.

रमेशने स्वतःला सावरत म्हटलं – “हे सगळं माझ्या मनाचं भास आहेत. घाबरायचं नाही.”

तो झोपायचा प्रयत्न करत होता, पण अचानक त्याच्या कानाजवळ एखादी स्त्री कुजबुजल्यासारखं झालं – “का आलास इथे?...”

रमेश दचकून उठला. दिवा अजून पेटलेला होता. पण जवळ कोणीच नव्हतं.

अर्ध्या रात्रीच्या सुमारास दिवा आपोआप विझला. रात्र काळी होती, फक्त विहिरीवरून येणाऱ्या चंद्रकिरणांनी थोडासा प्रकाश दिला. रमेशने लायटर पेटवण्याचा प्रयत्न केला, पण वारा इतका जोरात होता की ज्योत टिकत नव्हती.

तेवढ्यात त्याला अंगणाच्या टोकाला काहीतरी हलल्याचं जाणवलं. पांढऱ्या साडीतील एक स्त्रीची सावली – मंद प्रकाशात दिसणारी. ती सावली हळूहळू त्याच्याकडे सरकत होती.

रमेशने डोळे मोठे केले. तो म्हणाला – “हे खोटं आहे! हे खरं असूच शकत नाही!” पण सावली थांबली नाही. ती विहिरीकडे गेली आणि जणू पाण्यात विलीन झाली. रमेश धैर्य दाखवायचा प्रयत्न करत होता, पण त्याच्या कपाळावर घाम फुटला

होता. हृदयाचे ठोके वाढले होते. त्याने पुन्हा एकदा चटईवर बसून स्वतःला सावरायचं ठरवलं. तेव्हाच अचानक दरवाज्यावर जोराचा आवाज झाला – धाडकन! जणू कोणी आत घुसायचा प्रयत्न करत आहे.

रमेशने दार उघडलं. बाहेर कोणीच नव्हतं. पण अंगणभर पैजणांचा आवाज घुमू लागला.

पहाटेच्या जवळ रमेश थोडा धैर्य करून विहिरीकडे गेला.

पाण्यात त्याला स्वतःचा चेहरा दिसायला हवा होता, पण त्याऐवजी दिसली एका स्त्रीची आकृती – विस्कटलेले केस, ओलेसर चेहरा, आणि लालसर डोळे. ती आकृती जणू त्याला आत खेचत होती.

रमेश मागे हटू पाहत होता, पण पाय आपोआप पुढे जात होते. त्याला वाटलं कुणीतरी त्याच्या खांद्यावर हात ठेवला आहे. तो वळून पाहतो – पण तिथे कोणीच नाही.

शेवटी, कोंबड्याच्या आरवण्याने आणि पहाटेच्या प्रकाशाने ते विचित्र आवाज कमी झाले. रमेश अंगणात थकलेला, घामाघूम बसला होता. तो जिवंत होता, पण मनाच्या आत खोलवर हललेला.

गावकरी वाड्याच्या बाहेर जमले होते. त्याला जिवंत पाहून ते अचंबित झाले. “रमेश खरंच परत आला!”

“मग वाड्यातलं भूत खरंच नाही का?” रमेशने मात्र काही उत्तर दिलं नाही. त्याच्या डोळ्यांत भीती आणि संभ्रम दाटलेला होता.

त्याने फक्त एवढंच म्हटलं – “मी आलो आहे... पण वाड्यात काहीतरी आहे. आणि ते आपल्याला बोलावं लागतंय.”

वाड्यातली पहिली रात्र संपल्यानंतर रमेश परत गावात आला, पण तो पूर्वीसारखा उर्मट आणि आत्मविश्वासी नव्हता. त्याच्या चेहऱ्यावर एक वेगळीच पोकळी दिसत होती. गावकऱ्यांनी चौकशी केली – “काय झालं वाड्यात?” “भूत दिसलं का?” पण रमेश फक्त गप्प बसायचा.

मित्र सुरेश आणि गण्या त्याला वारंवार विचारत होते, पण रमेश टाळायचा. फक्त रात्री तो एकटाच चिंतातूर बसलेला दिसायचा. त्याच्या डोळ्यांत झोप नव्हती; त्याला सतत ते पैजणांचे आवाज, ते पांढऱ्या साडीतील सावलीचे दर्शन आठवत होते.

दोन दिवसांनी रमेशने ठरवलं – “भीतीने जगणं मला परवडणार नाही. मी सत्य शोधणारच.”

त्याने मित्रांना बोलावलं. “माझ्याबरोबर पुन्हा वाड्यात याल का?” तो विचारला. सुरेश घाबरत म्हणाला – “मी नाही जाणार. मी पहिल्याच दिवशी सांगितलं होतं, आत्म्याशी खेळ करायचा नाही.”

गण्या थोडा धाडसी होता. तो म्हणाला – “मी तुझ्यासोबत येईन. पण खरंच काय आहे ते बघायचं तर दिवसाच्यावेळी पाहिलं पाहिजे.”

दिवसाच्या वेळी रमेश, गण्या आणि आणखी दोन तरुण वाड्यात गेले. सूर्यप्रकाशामुळे अंधार आणि भय जरा कमी झाला होता. त्यांनी खोली-खोली तपासल्या. भिंतींवर खरडलेले शब्द दिसले – काही अक्षरे धूसर, काही ठळक: “विश्वासघात...” “माझा मृत्यू... अन्याय...”

गण्या थरथरत म्हणाला – “ही तर बाईच्या आत्म्याची खून वाटते.” रमेश शांतपणे निरीक्षण करत होता. त्याला वाटत होतं की या भिंतींवर कुणीतरी मुद्दाम लिहिलंय.

ते शेवटी पुन्हा विहिरीकडे गेले. पाणी काळसर होतं, पण रमेशने पाहिलं की पाण्याच्या काठावर जुन्या बांगड्यांचा तुकडा पडलेला आहे. तो हातात घेताच गण्या म्हणाला – “हीच त्या बाईची असावी!”

गावात परतल्यावर रमेशने ठरवलं की वाड्याचा इतिहास नीट जाणून घेतल्याशिवाय सत्य उलगडणार नाही. त्याने गावातील वृद्धांना भेटलं. एक वयोवृद्ध आजोबा म्हणाले – “बाळा, सावकाराची पत्नी देवकीबाई खूप चांगली होती. गरीबांना मदत करायची. पण सावकाराला तिचं दानधर्म आवडत नसे. एके रात्री

तिचा रहस्यमय मृत्यू झाला. लोक म्हणतात की ती विहिरीत पडली. पण आम्हाला वाटतं – तिला ढकललं गेलं.”

रमेशने विचारलं – “भग कोण ढकललं असेल?” आजोबा हळू आवाजात म्हणाले – “हे गुपित कुणी सांगत नाही. पण तिचा आत्मा न्याय मागतो, म्हणून वाडा शापित झालाय.”

हे ऐकल्यावर रमेशच्या मनात ठाम विचार आला – “मी हा गूढ सोडवणार. जर देवकीबाईला अन्याय झाला असेल तर तिच्या आत्म्याला शांती देणं माझं कर्तव्य आहे.”

त्याने ठरवलं की दुसऱ्या रात्री तो पुन्हा वाड्यात जाईल – पण यावेळी भ्याडपणाने नाही, तर चौकसपणे. त्याने मातीचा छोटा गणपती मूर्ती, उदबत्ती आणि धुपाचा सामान घेतला. त्याला वाटलं – कदाचित पूजा केली तर आत्म्याशी संवाद साधता येईल.

रमेश रात्री पुन्हा वाड्यात गेला. यावेळी तो एकटा होता. अंगणात बसून त्याने धुप लावला, प्रार्थना केली आणि शांत बसला. हळूहळू वारा जोरात वाहू लागला. दरवाजे आपटू लागले. विहिरीच्या पाण्यात लहरी उठल्या.

आणि मग... त्याच्या डोळ्यांसमोर सावकाराची पत्नी दिसली –

पांढऱ्या साडीतील, डोळ्यांत वेदना, हातात तुटलेली बांगडी. ती हलक्या आवाजात म्हणाली – “माझ्याशी अन्याय झाला... मला न्याय दे... माझं सत्य जगासमोर आण...”

रमेशच्या अंगावर काटा उभा राहिला. पण यावेळी तो पळाला नाही. तो म्हणाला – “तुम्हाला न्याय मिळवून देईन. मला सत्य सांगा.”

आकृतीने विहिरीकडे बोट दाखवलं आणि हळूहळू अदृश्य झाली. रमेशला आता खात्री पटली की या वाड्यात आत्मा आहे, पण तो वाईट नाही – तो न्याय मागतो आहे. दुसऱ्या दिवशी त्याने मित्रांना सांगितलं – “भूत वाईट नाही. देवकीबाईंचा आत्मा आपल्याला सत्य सांगायला बोलावत आहे. आपण तिचा मृत्यू कसा झाला हे शोधलं पाहिजे.”

मित्र दचकल्यासारखे झाले. सुरेश म्हणाला – “अरे, आपण काय पोलिस आहोत? आपल्याला आत्म्यांच्या पायात का पडायचं?” पण रमेश ठाम होता – “मी हे गूढ सोडवणारच. भीतीच्या पलीकडे जाऊनच माणूस सत्याला भिडतो.”

रमेश चौकशी करू लागला. त्याने जुन्या कागदपत्रं, जमीन-जुमल्याचे दाखले पाहिले. त्यात त्याला एक गोष्ट आढळली – सावकाराच्या मृत्यूनंतर त्याच्या भावाने जमीन हडपली होती. आणि देवकीबाई त्याला आडवी येत होती. गावकऱ्यांमध्ये दबीदबीच्या आवाजात अफवा पसरलेल्या होत्या –

“सावकाराच्या भावानेच देवकीबाईला मारलं.” “त्याचं लोभामुळे झालं.”

रमेशच्या मनात शंका अधिकच दृढ झाली. रमेश आता दिवस-रात्र या गूढात गुंतला होता. पण त्याच्यासोबत एक गोष्ट होत होती –

तो झोपेतून दचकून उठायचा, त्याला पैजणांचा आवाज ऐकू यायचा, भिंतीवर सावल्या दिसायच्या. जणू आत्मा त्याला सतत ढकलत होता – “लवकर सत्य उघड कर.”

त्याचे मित्र घाबरले. सुरेश म्हणाला – “तू आता वेडा होशील.” पण रमेशने ठामपणे उत्तर दिलं – “भीतीत जगणं म्हणजे मृत्यू. मी सत्य उलगडल्याशिवाय थांबणार नाही.”

एका रात्री तो पुन्हा वाड्यात गेला. विहिरीकडे बसला. त्याने विचारलं – “देवकीबाई, तुम्हाला कुणी मारलं? मला खूण द्या.”

तेव्हा वाऱ्याचा प्रचंड झोत आला, आणि भिंतीवर सावली उमटली – एका पुरुषाची. हातात दगड, आणि त्याने देवकीबाईला विहिरीत ढकलल्याचं चित्र जणू डोळ्यांसमोर जिवंत झालं.

रमेश दचकला. त्याला आता खात्री झाली – देवकीबाईला तिच्या स्वतःच्या घरच्याने मारलं होतं. आणि तिचा आत्मा आजही न्याय मागत होता.

रमेशच्या मनात आता भीतीपेक्षा अधिक ठामपणा आला होता. त्याला खात्री होती की देवकीबाईचा आत्मा वाईट नाही, पण तिच्या अन्यायाचा बदला घेतल्याशिवाय ती शांत होणार नाही.

तो मित्रांना म्हणाला – “आज रात्री मी वाड्यात अंतिम वेळ जाणार आहे. जर परत आलो नाही तर समजा मी तिच्यासोबत गेलो.” मित्र दचकल्यासारखे झाले. गण्या म्हणाला – “अरे, वेडापिसा झालायस का? भूतांशी सामना करणे म्हणजे जीवाशी खेळ आहे.”

पण रमेश ठाम होता – “जीवन भीतीत जगण्यापेक्षा सत्यासाठी मरणं चांगलं.”
त्या रात्री रमेशने काही गोष्टी सोबत घेतल्याः

एक पवित्र ग्रंथ

गंगाजल

उदबत्ती, धूप, आणि दिवा

लोखंडी कट्यार (गावातील लोकांच्या समजुतीनुसार भुतांवर लोखंडाचा प्रभाव पडतो)

तो अंगणात गेला आणि आईच्या पायाला हात लावून आशीर्वाद घेतला.
आईच्या डोळ्यात पाणी होतं – “बाळा, परत येशील ना?”
रमेश फक्त म्हणाला – “आई, जर आलो नाही तर समज माझं काम पूर्ण झालं.”

चंद्र अर्धा होता, आकाश काळ्या ढगांनी व्यापलेलं. वाड्याच्या उंबरठ्यावर पाऊल टाकताच पुन्हा तेच वातावरण – थंड वारा, किरकिरण्या कड्या, आणि वटवाघळांचा आवाज.

पण यावेळी रमेश मागे वळून पाहिला नाही. त्याने दिवा पेटवला आणि अंगणाच्या मध्यभागी बसून प्रार्थना सुरू केली. रात्रीचा पहिला प्रहर शांत गेला. पण मध्यरात्रीच्या सुमारास हवेत विचित्र बदल जाणवू लागला. भिंतीवर लांबलचक सावल्या उमटल्या – जणू कुणीतरी नाचत होतं. पैजणांचा आवाज जास्त जोरात झाला. विहिरीतून पाण्याचे मोठमोठे लोट उसळल्यासारखे झाले.

रमेशने धैर्याने उदबत्ती पेटवली. त्यातून सुगंधी धूर निघाला आणि सावल्या क्षणभर थांबल्या.

अचानक अंगणाच्या मध्यभागी धुकं जमायला लागलं. धुक्यातून हळूहळू ती स्त्री आकृती दिसू लागली – देवकीबाई. तिचे डोळे लालसर, चेहरा फिकट, केस

विस्कटलेले. ती हळू आवाजात म्हणाली – “माझा विश्वासघात झाला... माझ्या मृत्यूचा अपराध अजूनही लपवला गेलाय...”

रमेश म्हणाला – “मला सत्य दाखवा. मी तुमच्यासाठी न्याय आणीन.”

तेवढ्यात तिच्या मागे आणखी एक सावली प्रकटली – उंचपुरा पुरुष, हातात दगड. तोच सावकाराचा भाऊ होता!

तो पुरुष आत्मा देवकीबाईवर झेपावला, जणू पुन्हा तिला विहिरीत ढकलणार होता. रमेशने त्वरित लोखंडी कट्यार उचलली आणि जमिनीवर मारली. तेवढ्यात प्रचंड वारा सुटला. दिवे विझले. अंगणात ओरडण्याचे, बांगड्या खणखणण्याचे, आणि भिंती तडकण्याचे आवाज घुमू लागले.

रमेश ओरडला – “हा अपराधी कोण आहे ते जगाला कळू द्या!”

आणि मग त्याने पाहिलं – देवकीबाईचा आत्मा त्या पुरुषाच्या आत्म्याला आवळून पकडतो आहे. तिच्या डोळ्यांत वेदना नाही, तर संताप दिसत होता.

अचानक भिंतीवर चित्रं हलू लागली. सावकाराच्या पत्नीचं चित्र उजळलं, आणि त्यात स्पष्ट दिसलं – सावकाराच्या भावानेच देवकीबाईला विहिरीत ढकललं होतं. रमेशने गावकऱ्यांना बोलावलं, ते बाहेर थांबले होते. ते अंगणात आले, आणि स्वतः त्यांच्या डोळ्यांसमोर ते दृश्य पाहिलं.

गावातील वृद्ध थरथरत म्हणाले – “हेच खरं आहे! सावकाराच्या भावाने लोभाने देवकीबाईला मारलं!”

सत्य जगासमोर आल्यावर देवकीबाईचा चेहरा शांत झाला. ती रमेशकडे पाहून म्हणाली – “तुझ्या धैर्यामुळे मला न्याय मिळाला. आता मी मुक्त होते.”

अंगणात तेज पसरलं, आणि तिचा आत्मा हळूहळू आकाशात विलीन झाला. ते दृश्य पाहून गावकऱ्यांच्या डोळ्यांत पाणी आलं.

त्या रात्रीपासून वाड्यात भीतीदायक घटना घडणं थांबलं. विहिरीकडून येणारे रडण्याचे आवाज, पैजणांचा नाद, सावल्या – सगळं गायब झालं. गावकऱ्यांनी देवकीबाईंच्या स्मरणार्थ विहिरीजवळ लहान मंदिर बांधलं. रमेश मात्र बदलला होता. पूर्वीसारखा उर्मट आणि स्वतःवर गर्व करणारा तो राहिला नाही. तो म्हणाला – “मी शिकलोय – भीती म्हणजे केवळ भास नाही, तर कधी कधी सत्याचा आवाजही असतो. आत्म्यांवर हसणं चुकीचं होतं. प्रत्येक आत्मा काहीतरी सांगायला येतो.”

गावकऱ्यांनी त्याला नायक मानलं, पण रमेश शांत राहिला. त्याचं मन आता नम्र झालं होतं.

२) निर्जन रस्ता

संध्याकाळचे आकाश लालसर झाले होते. पश्चिमेला मावळता सूर्य आभाळावर केशरी आणि जांभळे रंग उधळत होता. गावाच्या कडेला असलेल्या जुन्या रस्त्यावर, त्या प्रकाशाची एक विचित्र झाक दिसत होती. गावकरी मात्र त्या दिशेने वळून पाहायलाही टाळत होते. कारण तो रस्ता त्यांच्यासाठी फक्त एक मार्ग नव्हता; तो होता भीतीचं दुसरं नाव – निर्जन रस्ता.

गावाचं नाव होतं नागेश्वरी. लहानसं, शांत गाव. डोंगररांगांनी वेढलेलं, शेतीप्रधान आणि साध्या लोकांचं गाव. पण गावाच्या एका टोकाला, घनदाट झाडीच्या मधून एक लांबच लांब रस्ता जात असे. त्या रस्त्याचं कुठेही स्पष्ट गंतव्य नसायचं. तो रस्ता दूरवरच्या जंगलात शिरत असे आणि मग कुठे हरवून जाई.

जुनी माणसं म्हणायची – “त्या रस्त्याला पार करणं म्हणजे मृत्यूला निमंत्रण देणं.”

खरं तर रस्ता दिवसा पूर्णपणे निरुपद्रवी वाटे. सूर्यकिरण झाडांच्या पानांतून झिरपत रस्त्यावर पडत. पक्ष्यांचा किलबिलाट ऐकू येई. शेतकरी बैलगाड्या घेऊन जात. पण जसजसा सूर्य मावळू लागे, तसतसं सगळं बदलून जाई. गावकरी सांगत – “रात्र पडताच त्या रस्त्यावर काहीतरी उठबस करतं. दिवे विझतात, माणसं गायब होतात, आणि परत कधी दिसत नाहीत.” गेल्या पन्नास वर्षांत कित्येक अपघात त्या रस्त्यावर झाले होते.

एक बैलगाडी रात्री गावाकडे परत येत होती. दुसऱ्या दिवशी ती गाडी सापडली – बैल मृत, आणि माणसांचं काहीच चिन्ह नाही.

एकदा शहरातून आलेली कार तिथून गेली, पण सकाळी फक्त रिकामी कार झाडावर आदळलेली मिळाली. प्रवाशांचा मागमूस नव्हता.

काही जणांनी दावा केला होता की त्यांनी रस्त्याच्या मधोमध पांढऱ्या कपड्यातील बाई उभी पाहिली, पण जवळ गेल्यावर ती धुक्यात नाहीशी झाली.

गावातील वृद्ध लोक हे सगळं पक्कं मानायचे. काही जणांनी स्वतःचे अनुभवही सांगितले – “एकदा मी रात्रभर वाट चुकलो होतो, तेव्हा त्या रस्त्यावरून जाताना कुणीतरी कानाशी कुजबुजत होतं. मागे वळून पाहिलं तर कुणीच नव्हतं.”

गावातल्या मुलांना आई सांगत असे – “रात्री रस्त्याकडे जाऊ नका, नाहीतर भूत घेऊन जाईल.”

वृद्ध लोक मात्र नेहमीच दिव्यांच्या उजेडात त्या रस्त्याजवळील वाटा टाळत. गावातल्या एकाही लग्नसोहळ्यात, मिरवणुकीत, कीर्तनात, कुणी त्या रस्त्याला ओलांडण्याचं धाडस करायचं नाही.

गावकऱ्यांच्या मते त्या रस्त्यावर एक **शापित आत्मा** अडकलेला होता. काहींच्या मते ते एका खुनाचं ठिकाण होतं, काहींच्या मते प्रेतसंसाराशी निगडित जागा होती. पण सत्य कुणालाच ठाऊक नव्हतं.

रस्त्याची रचना स्वतःच भय निर्माण करणारी होती.

डावीकडे खोल दरी, उजवीकडे घनदाट झाडं.

झाडांच्या फांद्या नेहमी वाऱ्याशिवाय हलत, जणू कुणी सावली चालत आहे.

रात्री तिथे **प्रकाशच पोहोचत नसे**. गावकरी म्हणायचे – “चंद्रही त्या रस्त्याला टाळतो.”

पक्षी रात्री तिथून दूर जात, कुत्रेही भुंकून परत पळत.

त्या रस्त्यावर एक जुना वडाचा मोठा वृक्ष होता. गावकरी म्हणायचे की तोच सगळ्याचा केंद्रबिंदू आहे. त्या झाडाखाली अनेक वेळा लोकांना रडण्याचे, किंचाळण्याचे आवाज ऐकू आले होते.

गावातील पिढ्यानपिढ्या त्या रस्त्याने कोणी प्रवास केला नव्हता. शेतकरी शेतात जायला मैलभर वळसा घेत असत, पण रात्री त्या रस्त्याने पाऊल टाकत नसत.

“रात्री निर्जन रस्त्याने जाणं म्हणजे आत्म्याला निमंत्रण देणं” – ही श्रद्धा गावाच्या रक्तात भिनलेली होती.

एखादं नवीन पाहुणं गावात आलं की त्याला पहिली सूचना दिली जाई – “संध्याकाळनंतर त्या रस्त्याचा विचारही करू नकोस.”

गावकऱ्यांत एक जुनी कथा फिरत होती.

शंभर वर्षापूर्वी गावातल्या सावकाराने एका गरीब शेतकऱ्याचं जमीन बळकावली होती. त्या शेतकऱ्याने रागाने आपल्या कुटुंबासह रस्त्यावरून जाणाऱ्या बैलगाडीत आत्महत्या केली. त्यानंतरपासून रस्ता अपशकुनी बनला. काहींच्या मते सावकाराने खून केला होता, आत्महत्या नव्हे. सत्य कधीच उघड झालं नाही, पण गावकऱ्यांच्या नजरेत तो रस्ता रक्ताने माखलेला होता. आजच्या काळातही, जेव्हा शहरातील माणसं गावात येत, तेव्हा ते रस्त्याने शॉर्टकट शोधत. पण गावकरी त्यांना थांबवायचे. “तो रस्ता निर्जन आहे, पण त्याहून जास्त भयानक आहे.”

काही तरुण मात्र हसत. त्यांना हे सगळं अंधश्रद्धा वाटायचं. ते म्हणायचे – “भूतं कुठे असतात? भीती फक्त मनाची असते.”

पण गावकरी डोळे मोठे करून सांगत – “भीती मनाची नाही, अनुभवाची आहे. आम्ही भोगलंय ते.”

गावात आदित्य नावाचा तरुण होता. वयाने पंचविशीच्या आसपास, उंच-पुरा, मेहनती आणि अडेलतडू. त्याचे डोळे नेहमी उत्सुकतेने चमकत, चेहऱ्यावर आत्मविश्वासाचे छाप होते. आदित्य लहानपणापासूनच धाडसी होता. कुठल्याही गोष्टीला सहज भीक घालायचा नाही.

गावात कोणी रात्री श्मशानाजवळ जाण्याची हिंमत करत नसे, पण आदित्य सहज तिथून फिरून येत असे. तो म्हणायचा – “भीती ही फक्त मनाची असते. जर मनाने ठरवलं, तर भूतं काय आणि शाप काय, काहीच नाही.”

त्याच्या स्वभावात थोडी उर्मटपणाही होती. लोकांच्या श्रद्धा, अंधश्रद्धा यांना तो नेहमी आव्हान द्यायचा. “गावकऱ्यांनी मनात भीती वाढवून ठेवलंय, म्हणूनच त्यांना प्रत्येक ठिकाणी भूतं दिसतात,” असं त्याचं ठाम मत होतं.

आदित्यचे तीन जिवलग मित्र होते –

• **रोहन** – शांत, विचारशील. तो नेहमी आदित्यला थोडं थांबवायचा प्रयत्न करायचा.

• **सचिन** – गावातला सर्वांत विनोदी स्वभावाचा मुलगा. पण आतून तो घाबरट होता.

• **मिलिंद** – अभ्यासू, पुस्तकं वाचणारा. त्याला इतिहास, दंतकथा यांत रस होता.

हे चौघे नेहमी एकत्र असत. शेतात काम, नदीकाठी पोहणं, सण-उत्सव – सगळं त्यांनी मिळून अनुभवलं होतं. गावात त्यांना “चार शहाणे” म्हणून ओळखलं जात असे.

गावातल्या ज्येष्ठ मंडळींना आदित्यच्या बोलण्याचा राग येई. ते त्याला वारंवार सांगत – “बाळा, तू तरुण आहेस, तुला अजून अनुभव नाही. त्या रस्त्याचा खेळ वेगळाच आहे.”

पण आदित्य हसून म्हणे – “काकांनो, अनुभव म्हणजे भीती नव्हे. तुम्ही जितकं सांगता, तितकं मला तिथं जाऊन पाहण्याची उत्सुकता वाढते.”

रोहन त्याला सावध करायचा – “अरे, आपण पुस्तकात जे वाचतो ते एक गोष्ट, पण गावकरी पिढ्यान्पिढ्या ज्या घटना सांगतात त्यात काहीतरी सत्य असतंच.” आदित्य फक्त हसून म्हणे –

“सत्य की अंधश्रद्धा, ते तपासणं हाच माझा उद्देश आहे.”

एकदा चौघेही गावाच्या चौकात बसले होते. रात्रीचा अंधार पसरला होता. तेव्हा गावातील काही वृद्ध मंडळी निर्जन रस्त्याबद्दल बोलत होती.

“काल परवा पुन्हा कुत्र्यांचा थवा रात्री तिथून परत आला. भुंकायला लागले आणि सगळे पळाले.” “हो, आणि गेल्या महिन्यात शहरातून आलेला एक माणूस गायब झाला म्हणे.”

हे ऐकून आदित्य खदखदून हसला. “तुम्हाला नुसती कुत्री भुंकली तरी भूतं दिसतात.”

वृद्ध मंडळी गंभीर झाली. त्यापैकी एक म्हातारा म्हणाला – “बाळा, तुझं धाडस वाखाणण्याजोगं आहे, पण हा रस्ता विनाकारण बदनाम नाही. तिथं गेलं की जीव वाचेल याची शाश्वती नाही.” ते ऐकून आदित्यच्या डोळ्यांत चमक आली. “मग आपणच जाऊ या, आणि गावकऱ्यांची भीती संपवू.” ही गोष्ट इतक्यावर थांबली नाही. गावातील काही तरुणांनीही आदित्यला उचकवलं – “तू म्हणतोस ना की भूतं नसतात? मग जा त्या रस्त्यावर. रात्री एकटीने तिथं थांबून दाखव.”

आदित्य हसला. “का नाही? मी तर तयारच आहे. माझ्यासोबत मित्रसुद्धा येतील.”

रोहन थोडा दचकलाच – “आपण? खरंच का?”

सचिन घाबरून म्हणाला – “अरे, मला नाही जायचं. जाऊ दे रे. जिवाची पैज लावायची का?” पण आदित्य हट्टी होता. “सचिन, आपण सगळे एकत्र गेलो तर काही होणार नाही. आपण गावाला दाखवू की भूतं नसतात.”

आदित्यच्या या घोषणेने गावभर खळबळ उडाली.

कोणी हसत होतं – “हा तर तरुणाईचा उत्साह आहे.”

कोणी काळजीने म्हणालं – “देवा, या मुलांचं रक्षण कर.” गावातील काहींना मात्र हे पापासमान वाटलं.

“आत्म्याला छेडणं म्हणजे आपत्ती ओढवून घेणं. हा मुलगा सर्व गावाचं अनर्थ करेल,” असं त्यांनी ठणकावून सांगितलं.

मात्र आदित्य मागे हटणारा नव्हता. तो म्हणाला –

“सत्याला सामोरं गेल्याशिवाय भीती संपत नाही. आपण त्या रस्त्यावर जाऊन रात्री घालवू, आणि सगळ्यांना दाखवू की भूतं नसतात.”

त्या रात्री चौघे मित्र पुन्हा एकत्र बसले. चांदण्यांनी भरलेलं आकाश, शेतातील वाऱ्याची सळसळ – आणि चारही जणांचे मन वेगवेगळ्या विचारांत अडकले होते.

रोहन म्हणाला – “आदित्य, मला तुझ्यावर विश्वास आहे, पण मला वाटतं आपण धोक्यात पडतोय.” सचिन अजूनही घाबरलेला – “माझं तर पोटच गुडगुडतंय. आपण न गेलं तरी काही वाईट होणार नाही.” मिलिंद मात्र पुस्तकं आठवत म्हणाला – “इतिहासात अनेक ठिकाणी लोकांनी भीतीला आव्हान दिलं आहे. कधी ते यशस्वी झाले, कधी नाही. पण प्रयत्न करणं गरजेचं आहे.”

आदित्य शांतपणे म्हणाला – “आपण तिघे-चौघे नाही, आपण सत्य शोधायला जाणारे पहिले माणूस आहोत. जर भीती खरी निघाली तर आपण कबूल करू. पण जर ती अंधश्रद्धा ठरली, तर गावाला मुक्ती मिळेल.” पौर्णिमेच्या रात्री गावात चांदण्यांचा उजेड पसरला होता. हवा गार होती, पण वातावरणात एक दडपण जाणवत होतं. आदित्य, रोहन, मिलिंद आणि सचिन – चौघेही निर्जन रस्त्यावर जाण्यासाठी तयार झाले.

आदित्यकडे टॉर्च, लायटर आणि काही खाऊ होतं.

मिलिंदने जुन्या ग्रंथात वाचलेले काही मंत्र लिहून ठेवले होते.

रोहनने पाण्याची बाटली आणि छोटासा काठी घेतली होती.

सचिन मात्र सतत घाबरत होता, तो पिशवीत गंगाजल आणि अगरबत्ती घेऊन आला होता.

गावकऱ्यांचा मोठा जमाव त्यांच्या मागे उभा राहून त्यांना थांबवायचा प्रयत्न करत होता. “अरे मुलांनो, वेडेपणा करू नका!” “तो रस्ता शापित आहे!” “जाऊ नका, नाहीतर परत नाही आलात तर?”

पण आदित्यने आत्मविश्वासाने उत्तर दिलं – “जर आम्ही परत आलो नाही तर समजा भीती खरी आहे. पण जर परत आलो तर गावाला दाखवू की भूतं नसतात.”

गावाची वस्ती मागे सोडून त्यांनी अंधाऱ्या रस्त्याचा उंबरठा ओलांडला. चंद्रप्रकाश झाडांच्या पानांतून खाली पडत होता. वाऱ्याने झाडं सळसळत होती. सचिनने थरथरत विचारलं – “किती वाजता परत येणार आहोत आपण?” आदित्य हसून म्हणाला – “सकाळ होईपर्यंत आपण इथेच थांबणार.”

रोहन शांतपणे आजूबाजूला पाहत होता. त्याच्या डोळ्यात भीती नव्हती, पण सावधपणा होता. मिलिंद मात्र जमिनीवरच्या जुन्या पाऊलखुणा निरखत म्हणाला – “इथे पूर्वी खूप लोकं चालली असतील. पण आज सर्व ओसाड दिसतंय.”

सुरुवातीला सगळं सामान्य वाटलं. पक्ष्यांचे आवाज ऐकू येत होते, झाडांच्या फांद्यांवर वटवाघुळे लटकलेली होती. पण जसजशी रात्रीची गडद वेळ वाढू लागली, तसतसं विचित्र गोष्टी घडायला लागल्या.

टॉर्च अचानक बंद होऊ लागल्या, जणू बॅटरी संपल्यासारखं.

वाऱ्याशिवायही झाडं आपोआप हलू लागली.

दूरवर कुणीतरी चालतंय असा आवाज येत होता, पण दिसत कुणीच नव्हतं.

सचिन घाबरून म्हणाला – “मला वाटतं आपण परत जावं.” आदित्य त्याला थांबवत म्हणाला – “भीती हीच तर आपण मोडायची आहे.”

ते एका वडाच्या झाडाजवळ आले. त्या झाडाबद्दल गावकऱ्यांनी खूप कथा सांगितल्या होत्या. अचानक टॉर्चच्या उजेडात एका पांढऱ्या सावलीसारखी आकृती दिसली. ती स्त्रीच्या आकाराची होती – केस लांब, चेहरा झाकलेला.

सचिन किंचाळला – “तिथे! पाहिलंत का?” पण पुढच्या क्षणी ती सावली धुक्यात विलीन झाली.

आदित्य म्हणाला – “ही फक्त डोळ्यांची भ्रम आहे. पुढे चला.”

रात्र जसजशी गडद होत गेली तसतसं दडपण वाढलं.

कुणीतरी कानाशी कुजबुजल्यासारखं वाटे.

जमिनीवर साखळ्यांचे आवाज घुमत होते.

दूरवर रडण्याचा आवाज ऐकू येत होता.

मिलिंद घाबरत म्हणाला – “हे सगळं मी पुस्तकांत वाचलंय... ही आत्म्याची उपस्थिती आहे.” आदित्यने त्याला थांबवलं – “फालतूपणा करू नकोस. आपण एकत्र आहोत, काही होणार नाही.” जसजशा घटना वाढल्या तसतसा गटात तणाव निर्माण झाला.

रोहन म्हणाला – “आदित्य, पुरे झालं. आता परत जाऊ या.” सचिन जोरात म्हणाला – “हो हो, मला जगायचंय! इथून पळू या.” पण आदित्य ठाम होता – “आता परत गेलो तर लोकं म्हणतील आपण घाबरलो. आपण पूर्ण रात्र इथे राहणार.”

त्यामुळे मित्रांमध्ये वाद झाला, पण शेवटी त्यांनी एकत्र राहण्याचा निर्णय घेतला.

मध्यरात्रीच्या सुमारास वातावरण पूर्णपणे बदललं.

वारा प्रचंड सुटला, झाडं करकरू लागली.

आकाशात ढग दाटले, चंद्र लपला.

रस्त्यावर धुकं पसरलं.

ते धुक्यात पुढे सरकत असताना अचानक कुणीतरी हसल्याचा आवाज आला – थंडगार, काळजाला घाबरवणारा. मग एक पैजणांचा नाद रस्त्यावरून फिरला. सचिनने डोळे मिटून गंगाजल फेकलं. पण धुक्यातून एक बाईची आकृती समोर आली – लालसर डोळे, चेहरा फिकट, आणि ओले केस.

रोहन आणि मिलिंद थिजून गेले. आदित्य मात्र थरथरत म्हणाला – “तू कोण आहेस? आम्हाला काय हवंय?”

ती आकृती हळूहळू जवळ आली. तिच्या पावलांचा आवाज दगडी रस्त्यावर घुमत होता. ती थांबली आणि हळू आवाजात म्हणाली – “हा रस्ता माझ्या रक्ताने माखलेला आहे... कोणीही इथं शांततेने जाऊ शकत नाही...” सचिन किंचाळून पळायला निघाला, पण रोहनने त्याला पकडलं. मिलिंद थरथरत म्हणाला – “ही... हीच ती आत्मा आहे जी गावकऱ्यांनी सांगितली होती.”

आदित्यने धैर्याने आवाज चढवला – “आम्हाला सत्य जाणायचं आहे. तू कोण आहेस? तुला इथे काय बांधून ठेवलंय?”

पण उत्तर मिळण्याआधीच जोराचा वारा सुटला. दिवे विझले. आणि क्षणात ती आकृती नाहीशी झाली.

पुढे संपूर्ण रात्री त्यांना एक क्षणही शांतता मिळाली नाही.

झाडांमधून कोणी धावतंय असे आवाज.

अचानक पायाखालची जमीन थंडगार होणे.

दूरवर कुणीतरी ओरडल्याचा आवाज, पण दिसे कुणी नाही.

सकाळ जवळ आली तेव्हा चारही मित्र अंगणातल्या एका खडकावर बसून थकलेले, घामाघूम झालेले होते. पहिली किरण फुटताच वातावरण बदललं. पक्षी किलबिलाट करू लागले,

झाडं शांत झाली. जणू काही घडलंयच नव्हतं.

सचिन थरथरत म्हणाला – “मी परत कधीच येणार नाही.” रोहन गंभीरपणे म्हणाला – “आदित्य, आता मान्य कर की इथे काहीतरी आहे.” मिलिंद शांत होता. त्याला जाणवलं – हे रहस्य अजून उलगडायचं आहे. आदित्य मात्र विचारात गढलेला होता. त्याच्या चेहऱ्यावर भीतीपेक्षा कुतूहल जास्त होतं. तो म्हणाला – “हो, काहीतरी आहे. आणि तेच शोधणं आपलं काम आहे.”

पहिल्या रात्रीचे अनुभव चौघांच्या मनावर खोल कोरले गेले. सकाळ झाली तरी भीतीचा ताण कमी झाला नव्हता. गावात परत येताच लोकांनी प्रश्नांचा भडिमार केला – “काय पाहिलंत?” “खरंच भूत भेटलं का?” “तुमच्यातले सगळे जिवंत परत आलात ना?” सचिनने डोळे खाली घालत उत्तर दिलं – “हो... पण जे काही पाहिलं, ते शब्दांत सांगणं अवघड आहे.” गावकरी थरथर कापले. अफवा पसरू लागल्या –

“म्हणजे खरंच आत्मा आहे.”

“तो रस्ता शापितच आहे.”

“ही मुलं दुसरी रात्र तगवणार नाहीत.”

गावात भीती वाढत असताना आदित्य मात्र हट्टी होता. तो म्हणाला – “जे आपण पाहिलं, त्यामागे काहीतरी कारण आहे. आत्मा विनाकारण रस्त्यावर थांबणार नाही. काहीतरी अपूर्ण आहे.” रोहनने कपाळावर आठ्या आणल्या – “तुला अजून तिथे जायचंय का? पहिल्या रात्रीसारखं भयावह परत झालं तर?”

आदित्य म्हणाला – “हो. पण यावेळी आपण तयार राहू. भीतीतून पळून जाणं सोपं आहे, पण सत्य शोधणं धाडसाचं आहे.”

मिलिंदला पुस्तकं आणि जुने ग्रंथ वाचण्याची सवय होती. त्याने गावच्या वाचनालयात, मंदिरात आणि जुन्या कागदपत्रांत शोध सुरू केला.

एका ग्रंथात त्याला एक जुनी नोंद सापडली – **शंभर वर्षांपूर्वी त्या रस्त्यावर एका तरुण स्त्रीचा खून झाला होता. तिचं नाव होतं गौराई.**

गौराई ही एका धनिक सावकाराच्या घरी काम करणारी दासी होती. तिला सावकाराचा मुलगा प्रेम करायचा, पण सावकाराच्या मान्यतेशिवाय तो संबंध अपमानास्पद मानला गेला.

गौराईला निर्दयपणे रस्त्यावर ओढून नेलं गेलं आणि रात्री तिची हत्या झाली. तिचं शरीर कुठेतरी पुरलं गेलं, पण आत्मा तिथेच अडकून राहिला. मिलिंदने हे सगळं आदित्य, रोहन आणि सचिनला सांगितलं. रोहन विचारात पडला – “म्हणजे आपण जी स्त्री पाहिली ती गौराईच असावी?”

सचिन घाबरत म्हणाला – “हो... आणि म्हणूनच ती म्हणाली ‘हा रस्ता माझ्या रक्ताने माखलेला आहे.’”

आदित्यने ठाम आवाजात उत्तर दिलं – “याचा अर्थ आपण तिची कहाणी पूर्ण

जाणून घ्यायला हवी. आणि शक्य असेल तर तिच्या आत्म्याला मुक्त करायला हवं.”

या वेळी त्यांनी फक्त टॉर्च किंवा गंगाजल घेऊन जायचं ठरवलं नाही. मिलिंदने जुने मंत्र आणि शांतीची पूजा याबद्दल माहिती घेतली.

रोहनने गावातील वृद्धांकडून गौराईबद्दल चौकशी केली.

सचिनने मात्र हातात रुद्राक्षाची माळ घट्ट पकडली.

आदित्यने गावकऱ्यांना आश्वासन दिलं – “आम्ही सत्य शोधल्याशिवाय थांबणार नाही.”

चंद्रप्रकाश पुन्हा रस्त्यावर पडला. चौघं पुन्हा धाडसाने निघाले. या वेळी वातावरण अधिक जड वाटत होतं. जणू आत्मा त्यांची वाट पाहत होता.

ते वडाच्या झाडाजवळ पोहोचले तेव्हा पुन्हा धुकं पसरलं. हळूहळू सावली प्रकट झाली – तीच स्त्री, लांब केस, रडका आवाज.

आदित्य धैर्याने म्हणाला – “गौराई! आम्हाला तुझा इतिहास माहीत आहे. आम्ही तुला ऐकायला आलो आहोत.” क्षणभर शांतता पसरली. मग ती आकृती थरथरत्या आवाजात बोलली –

“शंभर वर्षांपूर्वी मला न्याय न मिळाला... माझं आयुष्य निर्दयतेने संपवलं गेलं... आजही मी शापित आहे.” गौराईने सांगितलं – “माझा खून करणारे कधी शिक्षा भोगले नाहीत. गावानेही माझ्या दुःखाकडे पाठ फिरवली. म्हणून मी प्रत्येक रात्री या रस्त्यावर भटकते. जे कोणी इथून जातं, त्यांना माझा त्रास सहन करावा लागतो.”

सचिन थरथरत म्हणाला – “मग आम्ही तुला कशी मदत करू?”

ती म्हणाली – “माझ्या अस्थी अजूनही जमिनीत अडकलेल्या आहेत. त्या शोधून शांती द्या... नाहीतर हा शाप कायम राहील.”

मिलिंदने प्रश्न केला – “तुझं शरीर कुठे पुरलं गेलं होतं?”

गौराईने वाऱ्यासारख्या आवाजात उत्तर दिलं –

“रस्त्याच्या टोकाला असलेल्या जुन्या पिंपळाखाली... तिथे मला विसावलं गेलं.” आवाज गायब झाला. पुन्हा धुकं विरलं. पुढच्या दिवशी चौघांनी

गावकऱ्यांच्या मदतीने ढिंपळाखाली खोदकाम सुरू केलं. काही तासांनी त्यांना मातीखाली जुने, मोडलेले हाडं सापडले.

गावकऱ्यांच्या अंगावर काटा आला. “हीच गौराई असावी,” ँका वृद्धाने कुजबुजलं.

त्यांनी त्या अस्थींचं विधिवत दहन करून गंगाजल शिंपडलं. गावातील पुजाऱ्याने शांतिपाठ केला. त्या रात्री चौघं पुन्हा रस्त्यावर गेले. गौराईची आकृती पुन्हा प्रकट झाली, पण या वेळी तिचा चेहरा अधिक शांत दिसत होता.

ती म्हणाली – “तुम्ही मला न्याय दिलात. माझ्या आत्म्याला शांती मिळत आहे. पण लक्षात ठेवा – प्रत्येक अन्यायाचं सावट समाजावर पडतं. जर लोकांनी ँकत्र येऊन सत्यासाठी लढलं असतं, तर माझा आत्मा शंभर वर्षं भटकला नसता.” हळूहळू ती धुक्यात विलीन झाली. वातावरणात ँक गोड सुगंध पसरला.

त्या दिवसानंतर गावकऱ्यांच्या मनातून भीती निघून गेली.

लोक पुन्हा रस्त्यावरून जायला लागले.

शेतकरी रात्रीही शेतात जायला धजावू लागले.

गावात उत्सव साजरे होऊ लागले.

चौघं मुलं गावात हिरो झाली. पण त्यांना अभिमानापेक्षा समाधान जास्त होतं – त्यांनी ँका आत्म्याला मुक्त केलं होतं.

ँके दिवशी मिलिंद विचारात म्हणाला – “गौराई मुक्त झाली, पण तिचा शाप किती खोलवर होता हे आपण जाणलं का? कदाचित अजूनही रस्त्यात काही गुपित दडलं असेल.”

आदित्यच्या चेहऱ्यावर हलकी स्मितरेषा उमटली – “हो... कदाचित ही कहाणी अजून संपलेली नाही.”

गौराईच्या आत्म्याला मुक्ती दिल्यानंतर गावात काही दिवस शांतता होती.

लोक निर्धास्त झाले, रस्त्यावरून माणसं पुन्हा जाण्यालागली. रात्रीचे मेळावे, लग्नं, उत्सव पुन्हा सुरू झाले.

पण आदित्यच्या मनात मात्र शंकेची एक ठिणगी कायम धगधगत होती. तो रोहन, मिलिंद आणि सचिनला म्हणाला –“गौराई मुक्त झाली खरी, पण ती शेवटच्या वेळी म्हणाली होती की ‘प्रत्येक अन्यायाचं सावट समाजावर पडतं’. मला वाटतं अजून काहीतरी दडलंय.”

रोहन गंभीरपणे म्हणाला – “मलाही जाणवतंय. रस्ता अजूनही रात्री जड वाटतो. जणू एखादी अदृश्य नजर सतत पाठलाग करत आहे.” एक रात्री गावातील

दोन तरुण मोटारसायकलवरून रस्त्यावर गेले. पहाटेपर्यंत ते परतलेच नाहीत. सकाळी लोक शोधायला गेले असता मोटारसायकल उलटलेली सापडली, पण मुलं गायब होती.

गावात खळबळ माजली. लोक पुन्हा म्हणू लागले – “शाप अजून संपलेला नाही!” “गौराई गेली, पण दुसरं काही तरी आहे!” सचिन घाबरून म्हणाला – “आपण स्वतःला मोठं समजत होतो... पण खरं तर हे अजून संपलेलं नाही.”

मिलिंदने पुन्हा जुने कागद चाळले. त्याला एक नोंद सापडली – त्या रस्त्यावर केवळ गौराईचाच खून झाला नव्हता, तर **गौराईचा खून लपवण्यासाठी दोन-तीन इतर लोकांचंही बलिदान दिलं होतं.** त्यांच्या आत्म्यांना कधीही शांती मिळाली नव्हती.

मिलिंदने थरथरत वाचून दाखवलं – “म्हणजे गौराई मुक्त झाली, पण बाकीचे आत्मे अजून भटकत आहेत.”

आदित्यने ठरवलं – “यावेळी आपण शेवटचा सामना करणार. ज्या आत्म्यांना न्याय मिळाला नाही, त्यांना मुक्त करायचं. नसेल तर किमान त्यांचा शाप थांबवायचा.”

गावातील पुजारी, काही वृद्ध आणि मित्रमंडळींनी मिळून विधीची तयारी केली.

मंत्रोच्चार

होमकुंड

गंगाजल आणि तांदुळ

तुळशीची माळ

सगळं तयार झालं. पण हे करताना गावात दडपण जाणवत होतं. कुत्रे ओरडत होते, वारा थंडगार सुटला होता. मध्यरात्री आदित्य, रोहन, मिलिंद आणि सचिन पुन्हा निर्जन रस्त्यावर गेले. यावेळी गावकरी थोड्या अंतरावर थांबले.

रस्ता नेहमीपेक्षा जास्त काळोखलेला होता. टॉर्च लावले तरी उजेड पुढे पोहोचत नव्हता. सचिनचा आवाज थरथरला – “ही रात्री वेगळीच आहे.”

अचानक रस्त्यावर किंचाळण्याचा आवाज घुमला. एक पांढऱ्या सावलीसारखा आकृतीसमूह धुक्यात दिसू लागला. एका नाही, तर अनेक आत्म्यांचे आक्रोश ऐकू येऊ लागले.

एक आत्मा रक्ताने माखलेला, डोकं फुटलेलं.

दुसरा साखळ्यांनी जखडलेला, जणू कैदेतला.

तिसरा ओरडत होता – “आम्हाला न्याय द्या!”

सगळीकडे धुकं, गार वारे, झाडं हलत होती. मित्र चौघेही थिजले.

रोहन ओरडला – “मिलिंद, मंत्र म्हणायला सुरुवात कर!”

मिलिंद थरथरत मंत्र पठण करू लागला. आदित्यने धैर्याने आवाज दिला –

“आम्हाला सत्य सांगा! आम्हाला कसं तुम्हाला मुक्त करायचं ते सांगा!”

एक आत्मा पुढे आला – त्याने सांगितलं की तो गौराईला वाचवायला गेला होता, पण सावकाराच्या माणसांनी त्यालाही ठार मारलं. दुसरा आत्मा गावचा मोलकरी होता, ज्याला खोटं बोलल्याचा आरोप करून ठार केलं गेलं. त्यांचे आवाज घुमले – “गावाने आम्हाला विसरलं! आमची हत्याकथा कुणी लिहिलीच नाही. आम्ही सावली बनून भटकतोय.”

गावकऱ्यांच्या अंगावर शहारे आले. ते दूरवरून सगळं पाहत होते.

अचानक आत्म्यांचा राग वाढला.

पानं वादळासारखी उडू लागली.

जमिनीत भेगा पडू लागल्या.

मित्रांना हवेत फेकलं जाऊ लागलं.

सचिन ओरडला – “आपण मरू! आता सगळं संपलं!”

पण आदित्यने हात जोडून जोरात आवाज दिला –

“गौराई! तू जर खऱ्या अर्थाने मुक्त झाली असशील तर आम्हाला मदत कर! या आत्म्यांना शांत कर!” क्षणभरात धुक्यातून गौराईची आकृती प्रकट झाली – या वेळी शांत, तेजस्वी.

गौराईने आत्म्यांकडे पाहून हात पसरले.

“बंधूनो, आता शतकभराची यातना संपली. या मुलांनी आपल्या सत्यासाठी लढा दिला आहे. त्यांना शाप देऊ नका.”

आत्म्यांचे आक्रोश हळूहळू शांत झाले. त्यांची आकृती मऊ प्रकाशात विलीन होऊ लागली. पण जाण्यापूर्वी त्यांनी एकच वाक्य म्हटलं – “जे समाज अन्याय सहन करतो, तो समाज कधीही शांत होत नाही. लक्षात ठेवा.”

गौराईसकट सर्व आत्मे धुक्यात विलीन झाले. रस्ता हळूहळू शांत झाला. वारा थांबला, झाडं स्थिरावली, चंद्रप्रकाश पांढरट उजेड पसरवत होता.

सगळ्यांच्या डोळ्यात अश्रू होते. रोहन हळूच म्हणाला –

“हे खरं आहे का? की आपण स्वप्न पाहिलं?”

आदित्य गंभीरपणे म्हणाला – “हे खरं आहे. आज हा रस्ता कायमचा मुक्त झाला.”

त्या दिवसानंतर गावात भीतीचं वातावरण संपलं. लोक रात्री निर्धास्तपणे फिरू लागले. रस्त्याने प्रवास सुरू झाला. गावात उत्सव साजरे झाले, मंदिरे दुरुस्त झाली.

चार मित्र गावात नायक झाले, पण त्यांना प्रसिद्धीची गरज नव्हती. त्यांना समाधान होतं – त्यांनी शंभर वर्षांचा शाप संपवला होता. काही महिन्यांनी आदित्य एकटा त्या रस्त्यावरून चालला होता. चंद्रप्रकाशाखाली रस्ता पूर्ण शांत दिसत होता. पण त्याच्या कानाशी एक हळू आवाज आला – “धन्यवाद...”

तो मागे वळून पाहतो, पण कुणी नसतं. फक्त मंद वाऱ्याची झुळूक आणि चांदण्यांचा प्रकाश.

आदित्य हलकं स्मित करतो आणि पुढे चालू लागतो.

३) भुताटकीचा बंगला

गावाच्या कडेला, दूरवर डोंगरांच्या साखळ्यांमध्ये, एक जुना, भव्य बंगला उभा होता. त्याचे भिंती पांढऱ्या रंगाच्या होत्या, पण हवामानाच्या परिणामामुळे त्यावर काळसर डाग पडले होते. छप्पर पितळीसारखे झुकलेले आणि काही ठिकाणी तुटलेले, तसेच खिडक्या मोठ्या आणि ढवळलेल्या होत्या. हवेत जाऊन पाहिलं तर बंगल्यावर काळसर धुळीचा थर पसरलेला होता, जणू काळाने आणि वर्षानुवर्षांच्या उपेक्षेने त्याला आपलं स्वाधीनत्व मिळवलं होतं. गावकरी या बंगल्याकडे दूरून पाहायचे. दिवसात उंच सावली टाकणारा, रात्री गडद अंधाराने भरलेला हा बंगला कोणीही जवळ जाऊन पाहू इच्छित नसे. मुलं त्याच्या भोवती खेळायला घाबरत, प्रौढ लोक त्याची चर्चा करत असत.

बंगल्याचे बांधकाम **सावकार रघुनाथ पाटील** यांनी १९२० च्या दशकात केले. रघुनाथ हे गावातील श्रीमंत आणि प्रभावशाली व्यक्ती होते. त्यांची संपत्ती मुख्यतः सोने, जमीन आणि व्यापारातून आली होती.

रघुनाथ हे कठोर पण शाही व्यक्तिमत्त्वाचे होते.

त्यांचे घरदार, बंगल्याचा डिझाइन हे सर्व काही समृद्धी आणि शक्तीचं प्रतीक होते.

रघुनाथची पत्नी **सावित्रीबाई**, सौंदर्याने तेजस्वी,

पण शांत स्वभावाची स्त्री होती, जी जवळच्या लोकांसोबत फारशी संवाद साधत नसे.

कुटुंबात एक मुलगा होता – **विवेक**, जो लहानपणापासून बंगल्याचा वारसदार ठरला होता.

बंगल्याची रचना अगदी राजवाड्यासारखी होती – मोठा हॉल, विस्तृत बाल्कनी, गॅलरी, भिंतींवर नक्षीकाम, आणि अंगणात एक जुने विहीर. स्थानिक लोक

सांगायचे की रघुनाथ स्वतः बंगल्याच्या बांधकामावर प्रत्येक दिवशी उपस्थित असे, आणि काम पूर्ण होईपर्यंत त्याचा काहीतरी रहस्यमय उद्देश होता.

परंतु या बंगल्याच्या भव्यतेमागे काही काळोख इतिहास दडला होता.

एक संध्याकाळी, कुटुंबाच्या सगळ्या सदस्यांनी जेवण घेतले. नंतर सावित्रीबाई बंगल्याच्या विहिरीजवळ गेलेल्या आणि अचानक गायब झाल्या. काही दिवसांनी त्यांच्या मृतदेहाचा शोध घेतला गेला, पण तो विहिरीतून खूप विचित्र परिस्थितीत सापडला – चेहरा झाकलेला, हात पसरलेले, जणू काही ती स्वतः संरक्षणासाठी लढली होती.

काही महिन्यांनी, विवेक बंगल्याच्या वायव्य कोपऱ्यात असलेल्या जुन्या खोलीत मृत सापडला. शवस्थिती अशी होती की त्याच्या डोक्यावर जखम होती, पण कुणीही साक्षीदार नव्हता. गावकऱ्यांनी खळबळ केली.

या दोन्ही घटनांनंतर रघुनाथच्या मनावर खोल छायाचित्र उमटले. काही वर्षांनी रघुनाथही अचानक गायब झाला. गावकरी सांगतात की त्याचा मृत्यू बंगला आणि विहिरीच्या जवळ काहीतरी अदृश्य शक्तीशी संबंधित होता.

या घटनांनंतर गावात अफवा पसरल्या:

काहींचे म्हणणे, बंगल्यात आत्मा आहे – सावित्रीबाई आणि विवेक यांची आत्मा आजही भटकत आहे.

रात्री विहिरीजवळ कुणी गेलं की पावलांचा आवाज, किंचाळ्या ऐकू येतात.

मुलं लांबूनच बंगल्याकडे पाहतात, आणि घट्ट्यांच्या उंच झाडावर काही काळसर आकृती दिसते असे सांगतात.

गावकऱ्यांच्या मनात भीती निर्माण झाली. कुणीही रात्री तिथं जाण्याची हिंमत करत नाही. काही वयोवृद्ध लोक तर म्हणतात – “जो बंगल्यात शांतीने राहिला नाही, त्याला जीवावर मरणाचा सामना करावा लागला. हे घर शापित आहे.”

लोकांच्या भीतीमुळे बंगल्याभोवती जणू अंधाराचे जाळे पसरले होते. दिवसाच्या उजेडातही लोक दूर राहायचे, आणि रात्री तर पूर्णपणे टाळायचे.

विहीर जुन्या काळाची होती – पाण्याने भरलेली, पण तलाव इतकी खोल की तळ दिसत नाही.

गावकरी सांगतात की रात्र होते तेव्हा विहिरीपासून विचित्र आवाज येतात – पाणी हलतंय की कुणीतरी बुडत आहे असे भासते.

बंगल्याच्या प्रत्येक कोपऱ्यात धुळीचा थर आणि तुटलेल्या फर्निचरमुळे एक भयानक वातावरण निर्माण झाले होते.

संपूर्ण बंगला आणि विहीर गावकऱ्यांसाठी **भुताटकी आणि रहस्याचं प्रतीक** बनले होते.

मुलं मात्र उत्सुक होती – काही मुलांनी दाढलेलं कळस, काही जिज्ञासूपणा – “खरंच आत्मा आहे का?”

तरुण मुलं बंगल्याकडे जायला धाडस करायची तयारी करत होती.

गावातल्या तरुणांच्या मनात **भय आणि कुतूहल** या दोन्ही भावना एकत्र होत्या.

अशा प्रकारे, **भुताटकीचा बंगला** फक्त वास्तू नव्हती, तर गावकऱ्यांच्या मनात भीती आणि अफवांचा केंद्रबिंदू बनला होता.

बंगला उभा राहिला, काळाच्या गदारोळात तुटत-बुडत, पण रहस्य कायम ठेवत.

सावकार कुटुंबाच्या मृत्यूमुळे बंगला शापित ठरला.

गावकऱ्यांनी बंगल्याच्या आसपास राहणे टाळले, पण तरुणांच्या मनात कुतूहल वाढत राहिले.

यावरून पुढच्या भागासाठी सूत्र सापडले – कुठे तरी भुताटकीचे सत्य उलगडायचे आहे, आणि ते सत्य उलगडायला धाडस करणारी व्यक्ती किंवा मित्रमंडळी येणार आहेत.

गावात नायकाचा नाव आदित्य पाटील. त्याचा वय सुमारे १८-१९ वर्षे. आदित्य हे धाडसी, जिज्ञासू आणि उत्साही स्वभावाचे होते.

बालपणापासूनच त्याला रहस्य, भुतं आणि गूढ गोष्टींमध्ये रस होता.

त्याने गावातील मोठ्या लोकांकडून जुन्या कथा ऐकल्या होत्या – सावकार रघुनाथांचा बंगला, विहिरीतला भयानक मृत्यू, आणि गावकऱ्यांची भीती.

इतर मुलांशी खेळताना आदित्य नेहमी धाडसाच्या प्रयोगांमध्ये पुढे होता.

आदित्यच्या मनात नेहमी प्रश्न होते – “काय खरंच आत्मा आहे? की हे फक्त अफवा आहेत?”

आदित्यच्या धाडसाला साथ देणारी मंडळी:

१. रोहन

आदित्यचा जवळचा मित्र.

शांत, बुद्धिमान, आणि नेहमी परिस्थितीचा विचार करणारा.

भूतांच्या गोष्टींवर अंधश्रद्धा नसली, पण त्याच्या बुद्धीमत्तेमुळे तो गूढ परिस्थितीत मित्रांना मार्गदर्शन करायचा.

२. मिलिंद

मित्र मंडळातील पुस्तकप्रेमी.

जुने ग्रंथ, डायरी, आणि इतिहास वाचण्यात रस असलेला.

भुतं, शाप, आणि रहस्यमय घटनांमध्ये विज्ञान आणि तार्किक कारण शोधण्याचा प्रयत्न करतो.

३. सचिन

थोडासा घाबरट, पण जिज्ञासु.

मित्रांच्या साहसात कधी कधी घाबरून मागे राहत असे, पण शेवटी तोही धाडसात सामील होतो.

त्याला आधीपासून जिज्ञासा होती – बंगल्याच्या अफवांमागचे सत्य जाणून घेण्याची.

आदित्य एक साहसी मनाचा मुलगा. त्याला आन्धान स्वीकारायला आवडतं.

गावातील जुने लोक त्याला म्हणायचे – “तुझ्यासारख्या धाडसाळ मुलांनी काळोखाला सामोरे जावे.”

त्याला भुतं नकोशी वाटत असली तरी, त्याची जिज्ञासा भयावर भारी होती.

आदित्य म्हणायचा – “भय हे फक्त मनात आहे. सत्य जाणून घ्यायला धाडस लागतं.”

रोहन बुद्धीमत्ता आणि विचारशक्तीने समूहाला स्थिर ठेवायचा.

मिलिंद नेहमी जुने ग्रंथ वाचून माहिती गोळा करायचा, ज्यामुळे गूढ घटनांची उकल होऊ शकली.

सचिनची भीती आणि संवेदनशीलता समूहात संतुलन साधायची – धाडस आणि सावधगिरीची जागा तयार करायची.

चौघांनी गावकऱ्यांकडून आणि वृद्धांकडून माहिती गोळा केली:

सावकार रघुनाथ, सावित्रीबाई आणि विवेक यांचा रहस्यमय मृत्यू.

विहिरीतील अजीब आवाज, बंगल्यातील धुळीचा थर आणि रात्री येणारी सावली.

गावकऱ्यांचे अनुभव – पावलांचे आवाज, झाडांमध्ये दिसणारी आकृती, भयानक किंचाळ्या.

मित्र मंडळी ठरवतात की त्यांना **सत्य जाणून घ्यायचं आहे**, मग भूतं खरे आहेत की नाही.

आदित्यने मित्रांना प्रस्ताव दिला – “चलो, आपण बंगल्याकडे जाऊ आणि काय सत्य आहे ते पाहू.”

गावकऱ्यांनी धाडस पाहून त्यांना चेतावणी दिली –

“तुम्ही जाणार नाही, तर चांगलं.”

“जो बंगल्यात जातो, त्याला परत येणे कठीण असतं.”

मित्रांनी ठरवलं की ते **सुरक्षा आणि तयारीसह** जाऊ:

टॉर्च, लायटर, खाण्याचे पदार्थ

गंगाजल, अगरबत्ती

जुने ग्रंथ व मंत्र

धाडस, धैर्य, आणि परस्परांची साथ

आदित्य, रोहन, मिलिंद आणि सचिन यांनी शेवटी निर्णय घेतला – **भूताटकीच्या बंगल्यात प्रवेश करायचं आहे.**

टॉर्च, गंगाजल, अगरबत्ती आणि जुने ग्रंथ त्यांनी तयार ठेवले.

गावकऱ्यांनी काहींनी धाडस पाहून त्यांना चेतावणी दिली – “ज्या बंगल्यात गेलात, तिथे परत येणे कठीण आहे.”

मित्रांनी ठरवलं की एकमेकांच्या जवळ राहूनच सर्व रहस्य उलगडायचं.

संध्याकाळ झाली. चंद्र मावळता दिसत होता. वारा धुक्यात मिसळला, झाडांची सावली मोठी झाली. गावकऱ्यांच्या कानावर जणू काही कुजबुज ऐकू येत होती – “चला, काळजी घ्या...”

बंगल्याच्या प्रवेशद्वारापर्यंत पोहोचल्यावर मित्रांनी थोडं थांबून निरीक्षण केलं:

भिंतींवर काळसर डाग, तुटलेले खिडक्या

पाठीमागे वाऱ्याची कुजबुज

विहिरीजवळ काळसर धुकं

आदित्यने पावलांची गती मंद केली. त्याने श्वास घेतला – “तयार आहात का? यामुळे आधी कोणालाच परत येण्याची संधी मिळाली नाही.”

रोहन हळूच म्हणाला – “भीती ही मनाची गोष्ट आहे, त्यावर मात करायला हवी.” मिलिंदने जुने ग्रंथ हातात धरले, आणि सचिनने रुद्राक्ष माळ घट्ट पकडली. द्वार उघडताच जुन्या लोखंडी दळणाऱ्या आवाजाने वातावरण भरून टाकलं. आतल्या खोलीत धुळीचा थर पसरलेला होता, फर्निचर तुटलेलं.

चौघे हळूहळू पुढे गेले.

बाल्कनीतून पसरलेला गडद अंधार, झोपलेल्या कबुतरांच्या आवाजासारखा आवाज

एका कोपऱ्यातील आरशात अजीबसा प्रतिबिंब

सचिन थरथरून म्हणाला – “काहीतरी... काहीतरी इथे आहे.” मिलिंदने अभ्यास करून सांगितलं – “हे प्रतिबिंब साधं नाही... काहीतरी गतिशील आहे.”

चौघे विहिरीजवळ गेले.

पाणी शांत, पण अचानक हलकं हललं, जणू कुणीतरी हात वर केले.

आदित्यने ओरडून विचारलं – “कोणी आहे?”

काही सेकंद शांतता. मग पाण्यातून सावली दिसली – लांब केस, चांगली रेषा नसलेले चेहरा, परंतु हळूच जवळ येत होती.

रोहन मागे झपाट्याने उभा राहिला, पण आदित्यने हात धरला – “धैर्य राख.”
सचिनची माळ थरथरत खाली पडली, पण मिलिंदने मंत्र पाठ सुरू केला.
बंगल्याच्या आतल्या खोलीत एकदम किंचाळ्याचा आवाज ऐकू आला:

फर्निचर हललं

झाडाची सावली मोठी झाली

पायाखालून पाण्याचा आवाज

आदित्य म्हणाला – “हे फक्त भूत नाही, तर शाप आहे. आपण सत्य जाणून घेणार आहोत.”

मिलिंदने जुने ग्रंथ उघडले आणि मंत्र पठण सुरू केला. रोहनने चौकशी केली – “कुठल्या खोलीत जाऊ?”

आदित्य म्हणाला – “उजवीकडे जाणाऱ्या कोपऱ्यातले हॉल. तिथेच मुख्य रहस्य आहे.”

हॉलमध्ये प्राचीन चित्रे, पण चेहरे अस्पष्ट

काही चित्रांमध्ये सावलींना हलताना दिसतं

एक जुना झोपड्या सारखा दरवाजा आपोआप उघडला

पाण्याच्या वाफेसारखा धुकं हॉलमध्ये पसरलं

सचिन ओरडला – “मी जात नाही!” आदित्यने त्याचा हात धरला – “भीतीवर
मात करा, मित्रा. सत्य माहित असणार आहे.”

हॉलच्या एका कोपऱ्यात मोठा आरसा
अचानक आरशात सावलीची प्रतिमा प्रकट झाली
लांब केस, रडका चेहरा, हात पसरलेले
मित्र थरथरले, पण आदित्य पुढे गेला

सावली थोड्या अंतरावर हळूच जिंकल्यासारखी दिसली

मिलिंद म्हणाला – “ही सावली कदाचित गौराईची आत्मा आहे.”

सचिन घाबरून म्हणाला – “जर ती खरोखर आहे तर आपल्याला काही होईल.”

चौघे हॉल सोडून विहिरीकडे गेले

पाण्यातील धुकं हळूहळू वाढत होतं

अचानक पाण्याचा आवाज जोरात झाला

आदित्यने ओरडून विचारलं – “कोणी आहे? काय हवं आहे?”

सावलीने फक्त हळू हळू बंगल्यात फिरणारी छाया दाखवली, काही बोलली नाही. मिलिंदने म्हणालं – “आत्मा शांत नाही, ती काहीतरी सांगणार आहे.”

दरवाजे आपोआप बंद होऊ लागले

झाडे हलत असल्यासारखी ध्वनी

पावलांचा आवाज, किंचाळ्या

चौघे मित्र थरथरत, पण एकमेकांच्या जवळ राहिले

सचिन ओरडला – “मी जात नाही!” आदित्य म्हणाला – “आपण सत्य शोधायला आलो आहोत, परत येण्याची संधी नको!”

मिलिंद मंत्र वाचत राहिला, रोहनने खोर्लीचा शोध सुरू केला. सावली हळूहळू आकार घेऊ लागली – स्पष्ट दिसत होतं की **ही गौराई आहे**, जी न्याय न मिळाल्यामुळे भटकत आहे.

पहिल्या भेटीनंतर, आदित्य, रोहन, मिलिंद आणि सचिन यांनी ठरवलं की त्यांनी बंगल्याच्या गूढ रहस्याचा शोध घेणे गरजेचे आहे.

बंगल्यातील प्रत्येक खोली, आरसा, विहीर याचा अभ्यास आवश्यक होता.

मित्रांनी जुने ग्रंथ, डायरी, आणि गावकऱ्यांकडून
मिळालेली माहिती हाताळली.

आदित्य म्हणाला – “सत्य जाणून घेतल्याशिवाय परत जाऊ नका.”

संध्याकाळ झाली, आणि मित्रांनी बंगल्याकडे रस्ता धरला. वारा थंड,
झाडांच्या सावल्या मोठ्या, आणि चंद्रप्रकाश मावळता दिसत होता.

मिलिंदने जुन्या ग्रंथांमधून माहिती गोळा केली:

रघुनाथ पाटील कुटुंबाचा इतिहास

सावित्रीबाई आणि विवेक यांचा मृत्यू

बंगला बांधल्यामागील कारणे, तसेच काही अदृश्य घटना

आदित्यला जुनी डायरी सापडली –

डायरीत सावित्रीबाईंच्या दिवसांचे वर्णन

तिच्या भीतीचे, तणावाचे, आणि काही रहस्यमय अनुभवांचे वर्णन

डायरीत ती लिहित होती की “त्या घरात काहीतरी अंधार आहे, जे पूर्णपणे
समजलेलं नाही.”

सचिन म्हणाला – “ही डायरी म्हणजे पहिलं तुकडे सत्याचं.”

डायरीतून लक्षात आलं की सावकार कुटुंबामध्ये अत्याचार, लालच
आणि द्वेष होते.

विवेक, सावित्रीबाई यांचा मृत्यू एकदाच घडलेला नाही – त्यामागे इतर
कुटुंबातील सदस्य आणि नोकरांचा भूतपूर्व कट होता.

काही घटना इतक्या गुप्त होत्या की गावकऱ्यांना देखील माहिती नव्हती.

रोहनने सांगितलं – “आम्ही ज्या बंगल्यात भय पाहतो, त्या भयामागे वास्तव हे अत्याचार आणि अन्याय आहे.”

मित्रांनी विहिरीजवळ पुन्हा प्रवेश केला.

पाणी शांत दिसत असलं तरी अचानक हलकं हललं.

आदित्यने लाकडी सिडी पाहिली जी आधी दिसली नव्हती.

सिडी खाली उतरली, आणि एका दफ्तरसारख्या खोलीत पोहोचली.

मिलिंदने जुन्या ग्रंथाचा संदर्भ दिला – “ही खोली खूप जुनी आहे, कदाचित इथेच खून लपवले गेले.” सचिन थरथरत म्हणाला – “आपण खरंच यावं का?” आदित्यने ठामपणे उत्तर दिलं – “सत्य जाणून घेतल्याशिवाय परत येणार नाही.”

खोलीत एक मोठा आरसा होता.

त्यात पहिल्यांदा, मित्रांना एकाच वेळी अनेक सावल्या दिसल्या.

काही सावल्या हलत, काही थांबलेल्या, आणि काही जणू मार्गदर्शन करत होत्या.

मिलिंद म्हणाला – “ही काळोखातील प्रतिमा, आत्म्यांच्या आकृतींचं प्रतिबिंब आहे. ही आपल्याला न्यायाचा मार्ग दाखवत आहे.”

आदित्य पुढे गेला, हात सरकवत, आणि अचानक आरशातून आवाज आला – “आपण सत्य शोधायला आलेले आहात, पण तयार आहात का?”

आरशातील सावलीने एकदा पुन्हा रूप घेतले – गौराईची.

ती सांगू लागली की रघुनाथाचा लालच आणि कुटुंबातील अन्याय यामुळे तिचा मृत्यू झाला.

तिचा आत्मा शांत न झाल्यामुळे बंगला शापित झाला.

गौराईने सांगितलं की “जो न्याय न मिळवतो, त्याचा शाप इतरांवर पडतो.”

सचिन घाबरून म्हणाला – “म्हणजे हे सर्व केवळ भीती नाही, तर सत्य आहे!”

मित्रांनी जुनी फर्निचर उचलली, काही दस्तऐवज सापडले – खुनाचे पुरावे

सावकार रघुनाथ आणि त्याचा विश्वासू नोकर यांच्यात कट उलगडला

विवेक आणि सावित्रीबाई यांच्या मृत्यूचा संपूर्ण पुरावा सापडला

डायरी, ग्रंथ, आणि दस्तऐवज यांनी सांगितलं की आत्मा केवळ स्वतःसाठी नव्हे, तर अन्याय उघड करण्यासाठी भटकत आहे

गौराईने चौघांशी थेट संवाद साधला

सांगितलं की ती शांत होऊ शकते, जर तिचा न्याय झाला

मित्रांनी ठरवलं की ती न्यायासाठी मदत करतील

आदित्य म्हणाला – “आपण त्याला मुक्त करू.”

रोहनने पुढे विचारलं – “काय विधी करायचा?” मिलिंद म्हणाला – “जुने ग्रंथ, मंत्र आणि गंगाजल वापरून आपल्याला अंतिम तयारी करावी लागेल.”

सचिन घाबरला – “म्हणजे शेवटच्या रात्रीचा सामना येणार आहे?” आदित्यने ठामपणे उत्तर दिलं – “हो, परंतु आपण एकत्र आहोत.”

चौघ मित्र – आदित्य, रोहन, मिलिंद आणि सचिन – अंतिम रात्रीसाठी बंगल्याकडे निघाले.

हातात टॉर्च, जुने ग्रंथ, गंगाजल, आणि अगरबत्ती होती.

आधीच्या भेटीतील अनुभव त्यांना आठवत होता – सावली, आरसा, विहीर, किंचाळ्या.

आदित्य ठाम होता – “आपण आज सत्य जाणून घेऊ, आणि गौराईला न्याय मिळवून देऊ.”

संध्याकाळ झाली, वारा जोरात सुरू झाला, झाडांच्या सावल्या घरावर पडत होत्या. चंद्रप्रकाश मावळता दिसत होता, आणि गावकऱ्यांच्या घरातून दूरवर कुजबुज ऐकू येत होती.

बंगल्याच्या दरवाज्यात पाऊल टाकताच लोखंडी दळणारा आवाज गूंजला.

हॉलमध्ये धुळीचा थर, तुटलेले फर्निचर, आणि छतावर फडफडणाऱ्या कुजबुज्यांचा आवाज.

मित्रांनी हातातले गंगाजल फवारले, अगरबत्ती पेटवली आणि मंत्र पठण सुरू केले.

सचिन घाबरून म्हणाला – “मी... मी जाऊ शकत नाही...” आदित्यने त्याचा हात धरला – “भीतीवर मात करायला हवी. आपण एकत्र आहोत.”

हॉलमध्ये पुन्हा आरसा दिसला, त्यात गौराईची प्रतिमा प्रकट झाली. चेहरा स्पष्ट, लांब केस, रडका डोळे, हात पसरलेले.

मित्र थरथरले, पण आदित्य पुढे गेला – “आपण सत्य जाणून घेणार आहोत. भीती नको.”

गौराईने थोडी हळू हळू चालायला सुरुवात केली. तिचा आवाज गूढ आणि शांत होता – “सत्य शोधायला आलेत, परंतु तुम्ही तयार आहात का?”

मिलिंदने जुने ग्रंथ हातात धरले आणि मंत्र पठण सुरू केला. रोहनेने आरशाच्या भोवती फेरफटका मारा सुरू केला.

मित्रांनी विहिरीकडे प्रवेश केला.

पाणी अचानक हललं, आणि गडद धुकं पसरलं.

आदित्यने झाडाखाली एक जुनी सिडी पाहिली, जी आधी दिसली नव्हती.

सिडी खाली उतरून एका गूढ खोलीत पोहोचली.

सचिन घाबरून ओरडला – “मी जात नाही!” आदित्यने शांतपणे सांगितलं – “भीतीवर मात करून पुढे जाऊ.”

खोलीत एक जुना दरवाजा अचानक उघडला.

फर्निचर हललं, पावले आवाज करत हलले, किंचाळ्या ऐकू येऊ लागल्या.

मिलिंदने म्हणालं – “हे बंगलं फक्त शापित नाही, आत्मा न्याय मागत आहे.”

गौराई थेट मित्रांच्या समोर उभी राहिली.

तिचा चेहरा दुःखी आणि रडका, हात पसरलेले.

आदित्यने विचारलं – “तुम्हाला काय हवं आहे?”

गौराईने सांगितलं – “माझ्या मृत्यूचे न्याय करा. जेव्हा न्याय होईल, मी शांत होईन.”

सचिन घाबरला – “म्हणजे आम्ही ती मुक्त करू शकतो?”
आदित्यने ठामपणे उत्तर दिलं – “हो, आपण प्रयत्न करणार आहोत. आपण एकत्र आहोत.”

मित्रांनी जुने ग्रंथ, गंगाजल, आणि अगरबत्ती तयार केली.
रोहनने खोलीच्या कोपऱ्यात सुरक्षा ठिकाणी उभं राहिलं.
मिलिंदने मंत्र पाठ सुरू केला, आणि आदित्यने गौराईशी संवाद साधला.
बंगल्यातील धुकं हळूहळू हललं, पण सावली शांत झाली नाही.
प्रत्येक खोलीत हलकं हलकं किंचाळ्यांचा आवाज, पावलांचा आवाज,
आणि अचानक पाण्याचा धबधबा सुरू झाला.

सचिन घाबरला, पण आदित्यने त्याला आधार दिला – “धैर्य ठेवा, सत्य उलगडत आहे.”

अचानक बंगल्यातील प्रत्येक कोपरा हलला, धुकं वाढलं, आणि आरशातील सावली जोरात प्रकट झाली.

मित्रांनी एकत्र येऊन अंतिम मंत्र पठण सुरू केला.
गौराईने जोरात किंचाळल्या, पण मित्रांनी स्थिर राहिलं.
फर्निचर स्वतः हलत होतं, पण आदित्यने धीर धरला.
विहिरीपासून येणारा आवाज अधिक गडद, धुकं अधिक घन.
आरशातील सावली अखेर थांबली, आणि गौराईने मित्रांकडे शांत नजरेने पाहिलं.

मिलिंदने सांगितलं – “ही संकेत आहे, की आपण न्याय मिळवू शकतो.”

अंतिम मंत्र पठणानंतर, गौराईने हलके हसले आणि हळूच शरीर हलकं झालं.

सावली पारदर्शक झाली आणि मग पूर्णपणे अदृश्य झाली.

बंगल्यात शांतता पसरली, किंचाळ्या आणि पावलांचे आवाज संपले.

सचिन ओरडला – “ती गेली! आम्ही ती मुक्त केली!” आदित्य म्हणाला – “हो, न्याय झाला, आणि तिचा आत्मा शांतीला गेला.”

बंगल्याच्या भिंतीवरील काळसर डाग हळूहळू उजळले, छप्पर शांत आणि ढगाळ प्रकाशात दिसू लागला.

विहीर स्थिर झाली, आणि पाण्यातील धुकं गायब झालं.

गावकऱ्यांना हे पाहून आश्चर्य वाटलं – बंगल्याचा शाप दूर झाला.

चौघे मित्र एकमेकांच्या जवळ उभे राहिले, एकमेकांना मिठी दिली.

साहसातून त्यांनी शिकले – भीतीवर मात, एकत्र राहून सत्य शोधणे, आणि धाडस ठेवणे महत्वाचे.

आदित्य म्हणाला – “सत्य उलगडल्याशिवाय, भीती फक्त मनात राहते. आज आपण इतिहास बदलला.”

बंगल्यातील रहस्य उलगडलं, आणि गौराईला न्याय मिळाला.

मित्र मंडळींना अनुभव आला की भीती आणि भय फक्त मनात असतात, पण सत्य आणि धाडसाला विरोध नसतो.

गावकऱ्यांनीही बंगल्याकडे पाहण्याची भीती कमी केली, आणि नव्या काळात बंगला शांत आणि सुरक्षित ठरला.

चार बुकं वाचून शहाणपण येतंय होय?

हो! आम्ही म्हणतो येतं. वाचन करणारी माणसं त्यांच्याबरोबरच्या वाचन न करणाऱ्या माणसांहून अधिक प्रगल्भ आणि विचारी असतात.

कोणत्याही प्राण्याला, सजीवाला, अनुभवाने शहाणपण येतं. इतर प्राण्यांना काही प्रमाणात त्यांचे जन्मदाते थोडंफार शिक्षण देतात.

पण मानव हा असा प्राणी आहे ज्याला पुर्वी जगलेल्या आणि आता या जगात नसलेल्या माणसांचे अनुभवही शिकता येतात. ते पुस्तकांद्वारे.

माणसाला आपल्या सभोवताली नसलेल्या, दूर देशातल्या माणसांचे अनुभव समजून घेऊन शिकता येतं. तेही पुस्तकांद्वारे.

प्रत्यक्ष अनुभवांहून चांगला शिक्षक नाहीच. पण इतरांना आलेले अनुभव, त्यांनी खाल्लेल्या ठेचा याही माणसाला शिकवतात आणि शहाणे करून सोडतात.

म्हणून वाचा. वाचत रहा. इतरांना वाचायचा आग्रह करा.

वाचाल तर वाचाल हे शंभर टक्के सत्य आहे.

मंडळी!

वाचायला तर हवंच!

www.esahity.com

esahity@gmail.com

9987737237

ई साहित्य प्रतिष्ठान. एक प्रसन्न अनुभव.

(ही कादंबरी वाचल्याबद्दल धन्यवाद! आपल्या प्रतिक्रिया ९०११४६४८३८ या व्हॉट्सएप नंबरवर लिहून पाठवा. सोबत आपले नाव, गांव/शहर आणि व्यवसाय/नोकरी ही माहिती लिहायला विसरू नका!) – लेखक